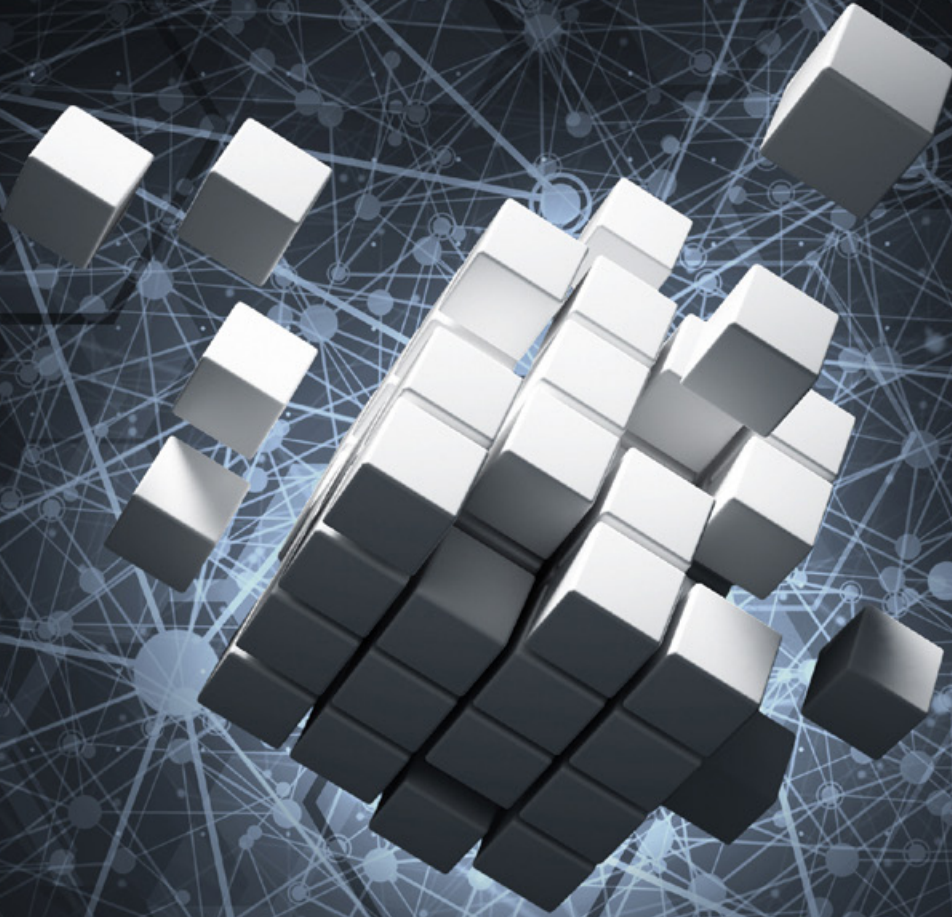

KÜRESEL EKONOMİ VE İŞ DÜNYASININ YENİ KODLARI

Bizden Haberler'in değerli okurları,

Koç Topluluğu'nun geleceğini ülkemizin ve dünyanın geleceğinden ayrı düşünmemeyi, hem kurumsal değerlerimizin, hem de sürdürülebilirlik anlayışımızın gereği olarak görüyoruz. Bu doğrultuda, ulusal ve uluslararası platformlarda insanlığın geleceğini ilgilendiren, etki gücü yüksek projelere ve oluşumlara destek veriyoruz. Son olarak, iş dünyası liderlerini su yönetimi konusunda sürdürülebilir çözümler üretmek üzere bir araya getiren CEO Water Mandate girişiminin imzacısı olduk. Yarınlarımızı ilgilendiren küresel meselelerde, tüm paydaşların istişaresiyle çözüm önerileri geliştirme misyonu üstlenen ve bu alanda en itibarlı platform olarak sayılan Dünya Ekonomik Forumu'nun aktif bir ortağıyız. Forum'un iki senelik aradan sonra yeniden fiziki olarak Davos'ta düzenlenen senelik toplantısının ana teması "Dönüm Noktasındaki Tarih: Kamu Politikaları ve İş Dünyası Stratejileri" olarak belirlendi. Toplantının gündeminde ağırlığı hissedilen konular ise Rusya-Ukrayna savaşı, pandemi, iklim değişikliği ve küresel ekonominin geleceğiydi. Geçtiğimiz senelerde, bilhassa Sanayi 4.0 odaklı ileri üretim yetkinliklerimizi ve sürdürülebilir değer zinciri yönetimimizi anlatma imkânı bulduğum Davos toplantısında, bu sene "Responding to the Great Resignation" başlıklı panelde Topluluğumuzun insanı merkeze alan dönüşüm çalışmalarını da paydaşlarımıza aktardım. Yüzüncü yılına yaklaşan Topluluğumuzu, ikinci yüzyılımızdaki rekabete ve yeni nesil çalışma düzenine hazırlarken, uygulamalarımızla tüm paydaşlarımıza ilham vermeye gayret ediyoruz. Bu etkinlikte altını çizdiğim üzere, tüm bu dönüşüm çalışmalarımızda köklü kurumsal değerlerimizden güç alıyor ve edindiğimiz yeni yetkinliklerle geleceğe yürüyoruz.

İklim krizi ve doğal kaynakların verimli bir şekilde kullanılmasının yanı sıra dünyanın en önemli gündem maddelerinden birini de tarımın sürdürülebilirliği ve güvenilir gıdaya erişim oluşturuyor. Özellikle son iki yılda stratejik önemi daha da belirginleşen tarım, sadece ekonomik sürdürülebilirlik değil yaşamın devamlılığı için de can alıcı öneme sahip. Kurucumuz merhum Vehbi Koç'un 1967 yılında ihracata dayalı tarımsal üretim modeli fikriyle kurduğu Topluluk şirketlerimizden Tat Gıda, ilk günden bu yana çiftçilerimizle omuz omuza çalışarak tarımın gelişmesine katkı sağlıyor, dijital tarım alanına yaptığı yatırımlar ile de sektöre öncülük ediyor. Sağlık, kalite ve lezzet odağında ürettiği ürünleri yarım asırdan uzun bir süredir tüketicilerle buluşturan Tat Gıda'nın tarım ham maddelerini katma

değerli gıda ürünlerine dönüştürme yolculuğunu, tarımın gelişmesine ve çiftçilerin desteklenmesine yönelik faaliyetlerini, yatırımlarını ve yeni ürün geliştirme çalışmalarını dergimiz sayfalarına taşıdık.

Gezegemizdeki yaşamın devamlılığı, aynı zamanda doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımına da bağlı. Uzmanların değerlendirmeleri bu kaynakların hızla azaldığını, önlem alınmadığı takdirde uzak olmayan bir gelecekte medeniyeti sarsabilecek felaket senaryolarıyla karşılaşabileceğimizi ortaya koyuyor. Bu noktada biyoeкономи kavramının gündemde giderek daha fazla yer edindiğini görüyoruz. Yenilenebilir biyolojik kaynakları ve ekosistemleri adil kullanma konusunda biyoeconomünün üstlendiği rolü ve bu konuda hayata geçirilen öncü çalışmaları dergimizin sayfalarında ele aldık.

İnsanlık, ancak ortak bir çaba ile çözüme kavuşabilecek pek çok soruna aynı anda çare aradığı bir dönemden geçiyor. Bu mücadeleden galip çıkmak, daha sürdürülebilir, daha müreffeh ve daha adil bir dünya yaratmak için eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması çok önemli. Kıymetli büyüğümüz merhum Suna Kırac'ın eğitim alanındaki değerlerini, hedeflerini ve vizyonunu yaşatmak amacıyla Koç Holding Yönetim Kurulu Üyemiz İpek Kırac tarafından hayata geçirilen Suna'nın Kızları projesi de geleceğe dönük umut ve heyecan yaratan önemli bir inisiyatif. Ülkemizin dört bir yanında nitelikli eğitime ulaşamayan kız çocuklarımızın hayatlarının dönüm noktası olabilecek bu proje, aynı zamanda kadın ve erkeğe biçilen toplumsal rollerin değişmesine ve cinsiyete dair kalıp yargıların ortadan kaldırılmasına yardımcı olacak. Güçlü ve yarınlara güvenle bakan bir Türkiye hayalimizi gerçekleştirmeye katkı sağlayacak Suna'nın Kızları projesinin toplumsal açıdan dönüştürücü bir etki yaratacağına inanıyorum.

Kurucumuz merhum Vehbi Koç'un "Ülkem varsa ben de varım" sözünü kendisine rehber edinmiş bir Topluluk olarak her alanda daha güçlü bir ülke hedefine destek vermek amacıyla hiç durmadan çalışmayı kendimize bir görev biliyoruz. Özverili çalışmalarımız sonucunda bu yıl da "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2021" listesinin zirvesinde dört şirketimizle birden yer aldık. Tüpraş'ın birinci olduğu listede Ford Otosan, Arçelik ve Tofaş'ta ilk 10'da yer almayı başardı. Sanayinin lokomotif Topluluklarından biri olarak gösterdiğimiz bu başarı daha iyisini yapma noktasında bizleri cesaretlendiriyor. Başarılarımızda emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarımızı gönülden kutluyorum.

Sevgi ve saygılarımla,

Levent Çakıroğlu

BU 4

NELER OLDU?

Otokoç Otomotiv ve KoçDigital'den Geleceğin Otomotiv Teknolojilerine Ortak Yatırım

27. Vehbi Koç Kupası Koşusu'nun Galibi Egregious Rock Oldu

Beko'dan Sürdürülebilirlik Alanındaki Yaratıcı Çözümlere Ödül

Tüpraş'tan 240 Milyon TL Yatırım

Kocaeli Fabrikaları'nda Üretilecek Yeni Ford E-Transit Custom Tanıtıldı

Aygaz Ar-We'ye Future of Work'ten Birincilik Ödülü

Yapı Kredi'ye 810 Milyon Dolar Sürdürülebilir Sendikasyon Kredisi

Milli Eğitim Bakanlığı, Tüpraş ve Rahmi M. Koç Müzesi'nden Anlamlı İş Birliği

Semahat Arsel'in Kuşaktan Kuşağa Kitabı Okuyucuyla Buluştu

VİZYON

10

Levent Çakıroğlu: "Kültürel Dönüşüm Programımız ile Topluluğumuzu Önümüzdeki Yüzyılın Rekabetine ve Yeni Nesil Çalışma Düzenine Hazırlıyoruz"

İpek Kırarç: "Kendi Yolculuğumu Annemin Emanet Ettiği Değerler Üzerine İnşa Ediyorum"

Evren Albaş: "Bilime Dayalı Dijital Tarım Sürdürülebilirlik ve Dünyanın Geleceği İçin Kritik"

SA-

YAKIN PLAN

26

Geleceğimiz İçin Güçlü Bir Destek: Biyoekonomi

İmtiyaz Sahibi Koç Holding A.Ş. adına Levent Çakıroğlu (Sahibi) Sorumlu Yönetmen Şeniz Akan Yayın Koordinatörü Özge Başefe Karbeyaz Yayın Kurulu M. Dumrul Sabuncuoğlu, Nihal Köz Yayın Direktörü Nihal Köz Direktör Berna San Editörler Biray Anıl Birer, Yasemin Balaban, Arzu Erdoğan, Ahmet Destici, Mine Akverdi Denктаş, Özlem Kapar Bayburs Tasarım ve Uygulama Overteam, Nurcan Baş, Şirin Doğan Fotoğraf Editörü Hüseyin Serdar Öngen

HAYALLER HEDEFİMİZ

30

Ford Otosan'ın Pusulası: Eşitlik

MOLA

42

Çocuklarımızın Yaz Tatili Kitaplarla
Zenginleşecek

YI -

PROFİL

36

DA

Zeynep Göğüş: "Dünyada Değişim
Ekolojik Meseleler Yüzünden
Başlayacak"

YAŞAM

32

"Başımızda Siyahtan Bir Hâle"
Ziyaretçileriyle Buluşuyor

ENGLISH SUMMARIES

48

OTOKOÇ OTOMOTİV VE KOÇDİGİTAL'DEN GELECEĞİN OTOMOTİV TEKNOLOJİLERİNE ORTAK YATIRIM

OTOKOÇ OTOMOTİV VE İŞTİRAKLERİ, ÖNÜMÜZDEKİ BEŞ YIL İÇERİSİNDE, 45 BİNDEN FAZLA ARACI KOÇDİGİTAL İLE HAYATA GEÇİRDİĞİ "BAĞLANTILI ARAÇ" (CONNECTED CAR) PROJESİ İLE TEK MERKEZDEN YÖNETMEYİ HEDEFLİYOR.

KoçDigital ile Otokoç Otomotiv, geleceğin bağlantılı araç (connected car) dünyasını haber veren önemli bir projede bir araya geldi. Proje kapsamında KoçDigital, Otokoç Otomotiv'in "Bağlantılı Araçlar ve Araç Paylaşımı" projesi için Türkiye'nin nesnelerin interneti yönetim sistemi "Platform360" üzerinde geleceğin bağlantılı araç uygulamalarını geliştiriyor. Bağlantılı Araç projesi ile beş yıl içerisinde, Otokoç Otomotiv ve iştiraklerine ait 45 binden fazla aracın tek bir merkezden yönetimi hedefleniyor.

Akıllı kentlerin dijital trafik düzenleri için potansiyel avantajlara sahip olan Bağlantılı Araç, Otokoç Otomotiv'in araç kiralama ve takip sektörlerindeki birikimi ile KoçDigital'in ileri analitik ve nesnelerin interneti teknolojisindeki endüstriyel deneyimini buluşturuyor. Nesnelerin interneti ve ileri analitik uygulamalarda zengin bir çözüm setine sahip KoçDigital Nesnelerin İnterneti Platformu "Platform360" üzerinde geliştirilen Bağlantılı Araç, geleceğin araç yönetim teknolojisini kurumların hizmetine sunuyor.

Yapay zekâ ile konuşan araçlar

Bağlantılı Araç (Connected Car) hızlı, uyum sağlayabilen, ölçeklenebilir yazılım ve donanım altyapısı ile bugünün iletişim protokolleri (Edge, 4.5G, IP, Bluetooth vb.) üzerinden araçların merkezle konuşmasını sağlıyor. Bağlantılı Araç, araçların mekanik sistemlerinden sürücü alışkanlıklarına kadar araç dahilindeki tüm telemetri verisini merkezdeki farklı sistemlere anlık olarak aktarabiliyor. Aynı zamanda sistemin mobil ve web

uygulamaları ile sürücüler, şirket yöneticileri ve filo sahipleri bu verileri anlık olarak yönetebiliyor. Kullanıcılar kullandıkları araç yüzler aracılığıyla, bir araçtan binlerce aracı tek bir uygulama üzerinden izleyebiliyor ve sürücüler ile araç filosunun ihtiyaçlarından anında haberdar olabiliyor.

Bağlantılı Araç, araç ve sürücü davranışlarını inceleyerek yapay zekâ algoritmaları ile geri bildirimlerde bulunduğu gibi, şirketlere çalışan güvenliği, araç güvenliği ve operasyonel verimlilik gibi birçok alanda yüksek katma değer sağlıyor. Farklı ve yenilikçi araç takip uygulamaları ile zenginleşecek projede; otomatik kaza algılama, sağlık kuruluşlarının kaza sonrasında bilgilendirilmesi, kaza sahnelerinin yeniden canlandırılması, otomatik arıza bildirimi ve otomatik randevu oluşturma gibi yüzlerce yeni teknoloji Otokoç Otomotiv müşterilerinin ve iş ortaklarının kullanımına sunulacak.

Yenilikçi teknolojilerle otomotiv sektörünün potansiyeli yükseliyor

Otokoç Otomotiv olarak, teknolojiyi merkeze konumlayan projelerde yer almayı çok önemsediklerini belirten

Otokoç Otomotiv Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi İnan Ekici, "KoçDigital ile hayata geçirdiğimiz Bağlantılı Araç (Connected Car) projesi ile hem sektörümüzün hem de Otokoç Otomotiv'in

ileri dijitalleşme vizyonuna büyük katkı sağlamakla birlikte faaliyette bulunduğumuz 9 ülkede 100 bini aşan araç filomuzun tamamını sistem ile entegre hâle getireceğiz. Amacımız, inovasyon ve dijitalleşme stratejilerimiz ile ihtiyaca yönelik yenilikçi çözümler sunarak müşterilerimizin memnuniyetini en üst seviyede tutmak" dedi. Otomotiv sanayisinin dijital dönüşümüne katkıda bulunmaktan gurur duyduklarını ifade eden KoçSistem Genel Müdürü ve KoçDigital Yönetim Kurulu Başkan Vekili Mehmet Ali Akarca ise "Otomotiv şirketleri teknolojiyi odak noktası yapmak zorundalar ki Türk otomotiv endüstrisi dünya ile rekabet edebilsin. Önümüzdeki beş yıl içerisinde kurumsal firmaların yüzde 80'inin nesnelerin internetini ana akım olarak benimsemeleri beklenirken, otomotivde bu öngörünün gerçekleştiğini birebir takip edebiliyoruz. Ülkemizin önde gelen markası Otokoç Otomotiv ile hayata geçirdiğimiz Bağlantılı Araç (Connected Car) projesi de bu öngörünün önemli bir göstergesidir" şeklinde konuştu.

27. VEHBİ KOÇ KUPASI KOŞUSU'NUN GALİBİ EGREGIOUS ROCK OLDU

KOÇ HOLDİNG'İN KURUCUSU VEHBİ KOÇ'UN ANISINA TÜRKİYE JOKEY KULÜBÜ TARAFINDAN İSTANBUL VELİEFENDİ HİPODROMU'NDA BU YIL 27'İNCİSİ DÜZENLENEN VEHBİ KOÇ KUPASI KOŞUSU'NDA KUPA SAHİBİNİ BULDU.

1961 yılında Türkiye Jokey Kulübü Başkanlığı'nı yapan Vehbi Koç'un anısına düzenlenen 2022 yılı Vehbi Koç Kupası Koşusu'nda jokeyi Gökhan Kocakaya ile boy gösteren, Yaman Zingal'ın sahibi ve yetiştiricisi olduğu Egregious Rock pistten galibiyetle ayrıldı. Birincilik ikramiyesi ve kupa, Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi Semahat Arsel tarafından kazanan atın sahibi adına Sebati Duman'a takdim edildi.

Vehbi Koç Kupası Koşusu Töreni'ne Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi Semahat Arsel, Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, Nebahar Koç, Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, Türkiye Jokey Kulübü Başkanı Serdal Adalı, Türkiye Jokey Kulübü Genel Sekreteri Ahmet

Özbelge, Türkiye Jokey Kulübü Genel Saymanı Adil Mert Kaya, Türkiye Jokey Kulübü Yönetim Kurulu Üyesi Gülnur Gülerce ve Koç Topluluğu yöneticileri katıldı. Türkiye Jokey Kulübü Başkanı Serdal Adalı da günün anısına Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi Koç'a hediye takdim etti. Mücadeleye jokeyi Halis Karataş

ile katılan Vernazza tabelanın ikinci basamağında kendisine yer bulurken, Kuzey Kafkasyalı, Akın Sözen idaresinde koşuyu üçüncü tamamladı. Jokeyi Vedat Abiş ile yarışa katılım gösteren Luminescence dördüncü olurken; Malkoçhan, Ahmet Çelik idaresinde sıralamanın beşinci basamağında yer aldı.

BEKO'DAN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ALANINDAKİ YARATICI ÇÖZÜMLERE ÖDÜL

BEKO, İKLİM KRİZİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ALANINDA YARATICI ÇÖZÜMLER GELİŞTİREBİLMEK ÜZERE AVRUPA'DA "HACK THE NORMAL-SUSTAINABILITY" HACKATHONUNU DÜZENLEDİ.

Avrupa'nın dört bir yanından girişimcilere ve yenilikçi düşünen herkese kapılarını açan "Hack the Normal-Sustainability" hackathonuna 70 ülkeden 500'ün üzerinde kişi katıldı. Katılımcılar, üç gün boyunca günümüzün en önemli çevresel sorunlarına çözümler sundukları projelerini anlattılar. Yarışma sonucunda Döngüsel Ekonomi, İklim Değişikliği ve Su Yönetimi olmak üzere üç kategoride başarılı olan ekiplere ödül verildi. Döngüsel Ekonomi kategorisinin kazananı küresel plastik atık sorununa, PET atıklarını şık ve kullanışlı modüler ayakkabılara

dönüştürerek çözüm sunan Salubata ekibi; İklim Değişikliği kategorisinin kazananı bekleme modunda bırakılan ev aletlerinin elektrik tüketimine ve karbon salımına odaklanan Team 52, Su Yönetimi kategorisinin kazananı ise kıyafetleri hiç olmadığı kadar verimli temizlemek için soğuk su ve ozondan yararlanan yeni bir çamaşır makinesi teknolojisi geliştiren Koalalar ekibi oldu. Beko, Avrupa'nın en büyük girişim hızlandırıcılarından biri olan Startup Wise Guys ile birlikte, bu projelerin ticarileştirilmesi için yarışmanın ve Beko Özel Ödülü'nün kazananlarını projelerini geliştirmeleri için destekleyecek.

Yarışmanın kazananları ayrıca 50 bin euro'luk ödül havuzundan da yararlanıyor. "Hack the Normal-Sustainability" hackathonu ve sonuçlarına ilişkin değerlendirmede bulunan Arçelik'in Strateji ve Dijitalleşmeden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Utku Barış Pazar, "Hepimizi etkileyen bu büyük sorunlara böylesine parlak ve ileri görüşlü çözümler geliştirildiğine tanık olmak ilham vericiydi. Günümüz çevresel sorunlarıyla mücadele etmenin en etkin yolunun iş birliği ve yenilik üretmekten geçtiğine inanıyoruz. Bu etkinlik bu yolda atılmış büyük bir adım" dedi.

TÜPRAŞ'TAN 240 MİLYON TL YATIRIM

STRATEJİK DÖNÜŞÜM PLANI KAPSAMINDA 2030 YILINA KADAR YAKLAŞIK 1 GW'LIK SIFIR KARBONLU ELEKTRİK ÜRETİM PORTFÖYÜNE ULAŞMAYI HEDEFLEYEN TÜPRAŞ, BU KAPSAMDA ELEKTRİK ÜRETİCİSİ ENTEK ELEKTRİK'İN HİSSELERİNİ DEVRALMAK ÜZERE GEREKLİ ÇALIŞMALARA BAŞLADI.

Tüpraş 2022 yılının ilk çeyreğine ilişkin finansal sonuçlarını açıkladı. Şirket, ilk üç aylık dönemde %85'lik kapasite kullanımıyla 6 milyon ton üretim ve 6,5 milyon ton satışla 76,5 milyar TL ciroya ulaştı. Modernizasyon, enerji verimliliği ve dönüşüme yönelik yatırımlarını sürdüren Tüpraş, %45'i sürdürülebilirlik hedefine yönelik olmak üzere toplam 240 milyon TL'lik yatırım harcaması gerçekleştirdi.

Tüpraş'tan ilk çeyrekte 896 milyon TL net kâr

Yılın ilk iki ayında ürün marjları beş yıllık ortalamaları yakalarken, üretim ile ilişkili olarak, özellikle doğalgaz fiyatındaki yüksek artışlar, rafinaj faaliyet kârlılıkları üzerinde sınırlayıcı bir etkiye sebep oldu. Mart ayında

yukarı yönlü hareket eden ürün marjları ve Brent ham petrol fiyatındaki artışa bağlı oluşan stok kârının etkisi ile Tüpraş ilk çeyrekte 896 milyon TL net kâr kaydetti. Disiplinli ve etkin finansman politikaları ve iyileşmeye devam eden faaliyet kârlılığıyla güçlü bilanço korunurken, finansal performans rasyoları da 2021 yıl sonu itibarıyla yakalanan güçlü seviyelerini sürdürdü.

Sıfır karbon hedefiyle elektrik alanında adımlarını hızlandıracak

Tüpraş, Koç Holding'in liderliğinde yürütülmekte olan Karbon Dönüşümü Programı kapsamında, geçtiğimiz yıl Kasım ayında hayata geçirdiği Stratejik Dönüşüm Planı doğrultusunda Aygaz ve Koç Holding'den, elektrik üreticisi Entek Elektrik hisselerini devralmak üzere gerekli adımları attı. Şirketin stratejik öncelikleri arasında yer alan yeşil hidrojenin üretimi için önemli miktarda sıfır karbonlu elektrik ihtiyacı oluşacağından, 2030 yılına kadar yaklaşık 1 GW'lık sıfır karbonlu elektrik üretim portföyüne ulaşılması amaçlanıyor. Entek'in sahip olduğu mevcut kurulu yenilenebilir elektrik kapasitesi ve büyüme planlarının Tüpraş'ın stratejik hedefleri ile uyumu sayesinde sıfır karbon elektrik alanında atılan adımların hızlanması hedefleniyor.

KOCAELİ FABRİKALARI'NDA ÜRETİLECEK YENİ FORD E-TRANSİT CUSTOM TANITILDI

FORD'UN MERAKLA BEKLENEN TAM ELEKTRİKLİ İKİNCİ TİCARİ MODELİ YENİ E-TRANSİT CUSTOM TANITILDI. E-TRANSİT CUSTOM, FORD PRO EKOSİSTEMİNDEKİ TÜM YAZILIM VE HİZMETLERLE DESTEKLENEREK BENZERSİZ BİR MÜŞTERİ DENEYİMİ VE MAKSİMUM ÜRETKENLİK VADEDİYOR.

Ford Pro, Ford'un merakla beklenen tam elektrikli ikinci ticari modeli E-Transit Custom'ın ilk detaylarını paylaştı. Ford'un Avrupa'ya yönelik tam elektrikli ikinci ticari modeli olan E-Transit Custom, Ford'un elektrik dönüşümünde stratejik önem taşıyor. E-Transit'in ardından Ford Pro'nun 2024 yılına kadar sunacağı tam elektrikli dört ticari aracın ilki olan E-Transit Custom, Avrupa'nın bir tonluk ticari araç segmentinde yeni bir referans noktası olmak ve tüm işletmelerin elektrikli araçlara geçişini kolaylaştırmak için tasarlandı.

Ford'un ticarete yön veren ikonik modeli Transit Custom'ın

elektrikli versiyonu, Ford Pro'nun üretkenliği artıran ve değer katan çözümler ekosistemine uyacak şekilde tasarlandı. E-Transit Custom, işletmelerin üretkenliğini artırmak ve maliyetlerini azaltmak amacıyla tek bir platform üzerinden Ford Pro yazılımı, şarj, hizmet ve finansman çözümleriyle desteklenecek. Ford Pro Avrupa Genel Müdürü Hans Schep yeni modelin önemiyle ilgili "E-Transit Custom, Avrupa'daki ticari araç operasyonlarımızın bir dönüm noktası ve Ford Pro hedeflerimizi gerçekleştirme yolculuğumuzda son derece önemli bir adımı temsil ediyor." değerlendirmelerinde bulundu.

AYGAZ AR-WE'YE FUTURE OF WORK'TEN BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ

İNOVASYON VE DİJİTALLEŞMEYİ ODAĞINA ALAN ÇÖZÜMLER İLE YENİLİKÇİ ÜRÜN VE HİZMETLER GELİŞTİREN AYGAZ, SANAL OFİS ORTAMI SAĞLAYAN AR-WE PROJESİYLE IDC CIO SUMMIT 2022'DE FUTURE OF WORK – BORDERLESS ORGANIZATION KATEGORİSİNDE BİRİNCİLİK ÖDÜLÜNÜ ALDI.

Törende ödüllü Aygaz adına Haldun Selik, Levent İçli, Ender Gümen, Efe Kaya ve Enis Göktaş aldı.

Ürün ve hizmetlerinde sunduğu yenilikçi çözümlerin yanında şirket içi operasyonlarında verimliliği artıran dijitalleşme yatırımlarıyla fark yaratan Aygaz, geliştirdiği AR-WE projesi ile IDC CIO Summit

2022'de Future of Work – Borderless Organization kategorisinde birincilik ödülünü aldı.

AR-WE'nin gücünü çağın en gelişmiş teknolojilerinden biri olan bulut bilişimden aldığını söyleyen Aygaz

CIO'su Haldun Selik, "Bulut tabanlı teknolojiler verinin yönetiminde büyük rol oynamasının yanı sıra, internetin olduğu her yerden, her cihazdan kaynaklara erişim imkânı sağlıyor. AR-WE projesi, Virtual Desktop hizmeti dahil birden fazla Microsoft Azure bileşenini içinde barındırıyor. Bu sayede Azure'un sağladığı yüksek erişilebilirlik ve kararlılık ile beraber Aygaz, şirket içi uygulamalarına hızlı ve her yerden erişim imkânını yüksek güvenlik ile sağlamış oluyor. Aygaz çalışanları artık istedikleri her an SAP gibi VPN gerektiren kapalı sistemlere mobil cihazlarla ek bir işlem gerektirmeden bağlanabiliyorlar. Bu da çalışma arkadaşlarımıza oldukça büyük bir esneklik ve yüksek erişilebilirlik sağlıyor" dedi.

YAPI KREDİ'YE 810 MİLYON DOLAR SÜRDÜRÜLEBİLİR SENDİKASYON KREDİSİ

YAPI KREDİ, YILIN İLK YARISINDA 19 ÜLKEDEN 37 BANKANIN KATILIMI İLE 810 MİLYON DOLAR SENDİKASYON KREDİSİ SAĞLADI. YAPI KREDİ'NİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KRİTERLERİNE BAĞLI OLMA ÖZELLİĞİ TAŞIYAN 810 MİLYON DOLARLIK SENDİKASYON KREDİSİ, DIŞ TİCARETİN FİNANSMANI İÇİN KULLANILACAK.

Yapı Kredi'nin 810 milyon dolarlık bu işleminde, 2021 yılında gerçekleştirilen sürdürülebilirlik bağlantılı sendikasyon kredilerinde yer alan "ESG risk yönetimi notu ve yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik temini" kriterlerine ek olarak, bankanın kapsam 1 ve 2 sera gazı salımlarının azaltılmasına yönelik performans kriteri de eklendi.

Sendikasyon kredisinin, uluslararası alanda ülkemiz ekonomisi ve Yapı Kredi'ye duyulan güvenin ötesinde, sürdürülebilirlik konusunda

üstlendikleri sorumluluğa inancın da bir göstergesi olduğunu kaydeden Yapı Kredi CEO'su Gökhan Erün, "Faaliyetlerimizin uzun vadeli etkilerine odaklanarak, tüm paydaşlarımıza değer yaratmayı hedefliyoruz. Sürdürülebilirlik kapsamında kurumsal politika ve stratejimizi geliştirirken ekonomik, sosyal, çevresel ve yönetim faktörlerinin hepsini bütüncül bir şekilde ele alıyoruz. Bununla birlikte yeşil tahviller, sürdürülebilirlik bağlantılı krediler, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği kredileri gibi pek çok ürün ve

hizmetimizle sürdürülebilir kalkınma sorunlarına finansal çözümler sunuyoruz" dedi.

OPET'TEN YENİ BİR SOSYAL SORUMLULUK PROJESİ DAHA: "DOĞAYA SAYGI"

OPET, YENİ PROJESİ "DOĞAYA SAYGI" İLE GEÇTİĞİMİZ YIL YAŞANAN ORMAN YANGINLARINDAN OLUMSUZ ETKİLENEN KÖYLER ÖZELİNDE KALKINMA ÇALIŞMASI BAŞLATTI.

Opet, "Bilinçli Toplum" yaratma ilkesi doğrultusunda hayata geçirdiği Doğaya Saygı Projesi ile 2021 yılında yaşanan orman yangınlarından olumsuz etkilenen köylerde kalkınma çalışmaları başlattı. Opet'in Örnek Köy Projesi'nin uzantısı niteliğindeki Doğaya Saygı Projesi kapsamında, köylerin sürdürülebilir kalkınmasına destek olmak temel hedef olarak belirlendi. Doğaya Saygı Projesi ile orman yangınlarından etkilenen

Marmaris'e bağlı Osmaniye ve Bayır; Milas'a bağlı Çökertme, Gökbel ve Bozalan; Bodrum'a bağlı Pınarlıbelen (Etrim), İrmene ve Çamlık ile Köyceğiz'e bağlı Otmanlar'da restorasyon, rehabilitasyon ve eğitim çalışmaları gerçekleştirilecek.

Proje kapsamında köylerde, fiziksel değişim ve rehabilitasyon çalışmalarının yanı sıra yöre halkına yönelik eğitim programları düzenlenerek, ekonomik ve sosyo-kültürel gelişime de katkı sağlamak hedefleniyor. Ayrıca yaşanan orman yangınları, iklim değişikliği ve diğer doğal afetlere ilişkin farkındalık yaratmak için eğitim çalışmaları yapılıyor. Opet Yönetim Kurulu Kurucu Üyesi Nurten Öztürk, "Her birinin odağı toplumun öncelikli ihtiyaçları olan, yaşayan ve devamlılığı olan projeler üretiyoruz. Bilinçli toplum projeleri olarak nitelediğimiz bu projelerimizde, tüm uygulama adımlarına bizzat dahil olarak, sorunlara kalıcı çözümler sunmayı hedefliyoruz" diye konuştu.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI, TÜPRAŞ VE RAHMI M. KOÇ MÜZESİ'NDEN ANLAMLI İŞ BİRLİĞİ

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI, TÜPRAŞ VE RAHMI M. KOÇ MÜZESİ İŞ BİRLİĞİYLE, TÜRKİYE GENELİNDE MİLYONLARCA İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİSİ BİLİM VE SANAYİ TARİHİYLE BULUŞTU.

Milli Eğitim Bakanlığı, Rahmi M. Koç Müzesi ve Tüpraş; çevrim içi program ile çocukları geçmişten günümüze tüm dönemlere ait bilim, sanayi, ulaşım ve iletişim tarihiyle tanıştırdı. Milli Eğitim Bakanlığı'nın desteğiyle EBA ders ortamında gerçekleşen programa yoğun ilgi gösterildi. Öğretmenleriyle birlikte ders saatinde detaylı müze çekimini izleyen öğrenciler sanayi tarihinde yolculuğa çıktı.

Türkiye'nin ilk ve en büyük sanayi müzesi

Sanayi, iletişim ve ulaşım tarihindeki gelişmeleri yansıtan Türkiye'nin ilk ve tek sanayi müzesi olan Rahmi M. Koç

Müzesi, farklı dönemlerden 14 binin üzerinde objeyle ziyaretçilerine her gelişlerinde yeni keşifler yapma fırsatı sunuyor. Rahmi M. Koç Müzesi'nde devam eden "Dünya Bebekleri

Sergisi"ni ve müzeyi, müze eğitmeni eşliğinde sanal ortamda öğrencilere tanıtan Tüpraş, aynı zamanda sanayi, lengerhane, girişimcilik gibi kavramlar hakkında öğretici bilgileri de paylaştı.

Ankara'dan İstanbul'a uzanan bir Türkiye portresi

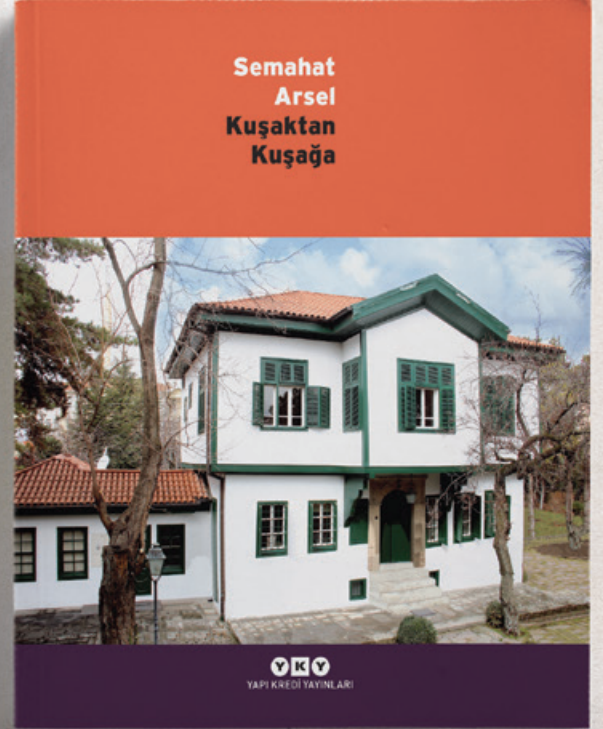
Bu kitap; Ankara'nın tarihçesi ve önemini, Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti olduktan sonraki gelişimini, örf ve âdetlerini, gelenek ve göreneklerini gelecek nesillere aktarmayı amaçlıyor.

Koç ailesinin Ankara ve İstanbul'da farklılaşan yaşam tarzlarına, aile kültürüne, anlayış ve tutumlarına değiniyor.

Büyük bir samimiyetle kaleme alınan kitap; yaşanmışlıklar ışığında geçmişten günümüze nesiller arasında köprüler kuruyor.

Ankara'da bir bağ evinde dünyaya gelen Semahat Arsel, o zamanki yaşam ile bugünkü yaşamın farklılıklarını, yetiştirme, eğitim ve öğretim anlayışının nasıl değiştiğini, insanların doğadan nasıl koptuğunu tanıklıkları ışığında anlatıyor. Ve Vehbi Koç ailesi bireylerinin Türkiye'ye olan bağlılıklarını, ülkenin her alanda kalkınması için çabalarını ve sosyal sorunların çözülmesi için gayretlerini ortaya koyuyor.

Kuşaktan Kuşağa kitabını okurken, nesiller arasında kurulan köprüleri, gelecek nesillere emanet edilen değerlerin önemini hissedecek, tanıklık edilen olayları birinci ağızdan dinleyeceksiniz.

Kuşaktan Kuşağa

Semahat Arsel

Hazırlayan: Ayşe N. Sümer

Özel Dizi, 334 s.

“KÜLTÜREL DÖNÜŞÜM PROGRAMIMIZ İLE TOPLULUĞUMUZU ÖNÜMÜZDEKİ YÜZYILIN REKABETİNE VE YENİ NESİL ÇALIŞMA DÜZENİNE HAZIRLIYORUZ”

♦ ♦ ♦

Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, Dünya Ekonomik Forumu'nun düzenlediği Davos Zirvesi'nin bu yılki en önemli gündem maddeleri arasında gösterilen “Responding to the Great Resignation” oturumunda konuştu. Çalışan beklentileriyle birlikte hızla dönüşen iş yapış modellerinin ve yetenek yönetimine ilişkin yeni nesil politikaların ele alındığı panelde soruları yanıtlayan Levent Çakıroğlu, “Dijital dönüşüm ile başlattığımız; inovasyon, kurum içi girişimcilik, sıfır bazlı bütçeleme, çevik yönetim, insan kaynağımızın gelişimi ve karbon dönüşüm programı gibi çok önemli inisiyatiflerle sürdürdüğümüz Kültürel Dönüşüm Programımız ile yüzüncü yılına yaklaşan Topluluğumuzu önümüzdeki yüzyılın rekabetine ve yeni nesil çalışma düzenine hazırlıyoruz” dedi.

Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından 22 – 26 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen Davos Zirvesi'ne katıldı. Pandeminin başlamasından bu yana ilk kez yüz yüze gerçekleştirilen etkinlik, 2500'e yakın lideri "Dönüm Noktasındaki Tarih: Hükümet Politikaları ve İş Dünyası Stratejileri" (History at a Turning Point: Government Policies and Business Strategies) ana teması etrafında bir araya getirdi. Davos kapsamında düzenlenen "Responding to the Great Resignation" başlıklı oturumda konuşan Levent Çakıroğlu, Koç Holding'in kültürel dönüşüm yolculuğunu katılımcılarla paylaştı. Çalışan beklentileriyle birlikte daha da hızla dönüşen iş yapış modellerinin ve yetenek yönetimine ilişkin yeni nesil politikaların ele alındığı panelde soruları yanıtlayan Levent Çakıroğlu, "Koç Topluluğu olarak insanı odağımıza alan temel değerlerimizden güç alıyor, uzun vadeli değer yaratma hedefiyle hareket ediyoruz. Pandemi döneminde de çalışan deneyimini

iyileştirmeye yönelik uygulamaları devreye alarak çalışma arkadaşlarımızı destekledik. Bu zor zamanlarda cesaretle attığımız adımların çalışma arkadaşlarımız nezdinde de olumlu yönde karşılık bulduğunu gördük. Yapılan araştırmalar yeni neslin karar mekanizmalarında söz sahibi olarak, yaşadıkları toplumu olumlu yönde etkilemek istediğini ortaya koyuyor. Beklentilerin farklılaştığı, çalışma mekânlarının değiştiği ve çalışma saatlerinin daha da esnek olduğu bu dönemde çevik çalışma modelini benimseyerek çalışma arkadaşlarımızın yetkinliklerini güçlendiriyoruz. Kişiselleştirilmiş hibrit çalışma deneyimi ve Topluluğumuz bünyesindeki şirketlerimizin farklı ofislerinden çalışma olanağı sunduğumuz uygulamamızla çalışma arkadaşlarımız için 35 ortak çalışma alanı oluşturduk. Hedefimiz bu sayıyı 100'e çıkarmak. Bunun yanı sıra, çevik yaklaşımın doğru çalışabilmesi için şeffaflığı esas alan yeni performans yönetim sistemimizi devreye aldık. Dijital dönüşüm ile başlattığımız;

inovasyon, kurum içi girişimcilik, sıfır bazlı bütçeleme, çevik yönetim, insan kaynağımızın gelişimi ve karbon dönüşüm programı gibi çok önemli inisiyatiflerle sürdürdüğümüz Kültürel Dönüşüm Programımız ile yüzüncü yılına yaklaşan Topluluğumuzu önümüzdeki yüzyılın rekabetine ve yeni nesil çalışma düzenine hazırlıyoruz" dedi.

"Üstlendiğimiz sorumluluk ve verdiğimiz taahhütler sayesinde platformun herkes için daha eşitlikçi ve kapsayıcı bir çalışma geleceği yaratma hedefine katkı sağlayacağız"

Panelin ardından yaptığı değerlendirmede Koç Holding'in Dünya Ekonomik Forumu'nun değişen dünyada iş yaşamının geleceğini tasarlamak üzerine kurduğu "Good Work Alliance" girişimine davet edildiğini de açıklayan Levent Çakıroğlu, insan kaynakları alanındaki iyi uygulamalarını küresel düzeyde paylaşma fırsatı bulmayı önemsediklerini belirtti. Çakıroğlu,

Dünya Ekonomik Forumu'nun "Good Work Alliance" girişimini oldukça kıymetli bulduklarını da aktarırken şöyle devam etti: "Üstlendiğimiz sorumluluk ve verdiğimiz taahhütler kapsamında; hibrit çalışma modeli tasarımı, yetkinlik kazandırarak istihdam ve öğrenme kültürünü teşvik, iş ve özel yaşamda bütünsel sağlığın sağlanması konu başlıklarında herkes için daha eşitlikçi ve kapsayıcı bir çalışma geleceği yaratma hedefine katkı sağlayacağız. Toplamda 21 küresel şirketin dahil olduğu bu dünya çapındaki girişimde ülkemizi temsil etmekten gurur duyuyoruz."

Koç Holding'in Good Work Alliance kapsamında üç kategori altında Dünya Ekonomik Forumu ile paylaştığı taahhütler şöyle:

1. Hibrit çalışma modeli tasarımı: Koç Holding, farklı ihtiyaç ve beklentilere sahip çalışanların deneyimlerinden hareketle kişiselleştirilmiş hibrit bir çalışma modeli tasarladı. Bu model, dijital rezervasyon sistemi olan Koç Office Free uygulaması ile desteklenerek, Koç Topluluğu'na ait 35 ortak ofiste çalışma imkânı sunuyor. Projeyi sadece Türkiye sınırları içerisinde değil, global ölçekte değerlendiren Koç Holding, projenin ilerleyen aşamalarında, farklı ülkelerdeki ofisler de dahil olmak üzere, toplamda 100 ofisi ortak kullanıma açmayı planlıyor. Sadece uzaktan çalışanlar değil, aynı zamanda farklı sektörlerde, saha ve ofislerde görev alan Koç Topluluğu çalışanlarının deneyimi de göz önünde bulundurularak, ihtiyaç ve beklentilere çözüm olacak uygulamalar tasarlanacak.

2. Yetkinlik kazandırarak istihdam ve öğrenme kültürünü teşvik: Türkiye'deki en büyük çevik ekosistemi oluşturan Koç Topluluğu, kültürel dönüşümünü hızlandırıyor.

Çevik bir çalışma ortamı sağlamak amacıyla, değişen dünyanın dinamiklerine hızlı adapte olabilen yetenekler yetiştirmeyi hedefleyen bir öğrenme kültürünü odağına alan Koç Holding, bu kapsamda çevik liderlik yetkinliklerini geliştirmek için Koç Agile Academy'yi hayata geçirdi. Liderlik, dijital ve çevik dönüşüm programları ile Koç Topluluğu çalışanlarının 2022 yılı sonuna kadar 3 milyon saat eğitimden faydalanması hedefleniyor.

3. İş ve özel yaşamda bütünsel sağlığın sağlanması: Koç Topluluğu çalışanları, hem işlerinde hem de sosyal yaşamlarında sağlıklarını merkeze alan uygulamalar ile destekleniyor. Koç Topluluğu'nda sağlıklı yaşam sadece fiziksel olarak değil; sosyal, duygusal ve zihinsel sağlık olarak, tüm boyutları ile ele alınıyor. Bütünsel bir yaklaşımla tasarlanan projeler ile psikolojik danışmanlıktan tıbbi desteğe, sağlıklı yaşam aktivitelerinden finansal desteğe kadar farklı alanlarda onlarca fayda sunuluyor. 2022 itibarıyla da Koç Sağlık Yanımında doktorlarından kapsamlı sağlık değerlendirmesi alınan ücretsiz önleyici sağlık programı projesi, çalışanların hizmetine sunuldu.

Koç Holding, Dünya Ekonomik Forumu'nun değişen dünyada iş yaşamının geleceğini tasarlamak üzerine kurduğu "Good Work Alliance" girişimine davet edildi. Toplamda 21 küresel şirketin dahil olduğu dünya çapındaki girişimde Türkiye'yi temsil eden tek şirket Koç Holding oldu. Bu önemli gelişmeyi panelin ardından yaptığı değerlendirmede paylaştan Levent Çakıroğlu, "Bu girişimde ülkemizi temsil etmekten gurur duyuyoruz" dedi.

YAPI KREDİ MOBİL'DEN BİR YENİLİK DAHA:

ARACIM+

Aracınızla ilgili tüm ihtiyaçlarınızın çözümü Yapı Kredi Mobil'de!
Aracınızı Yapı Kredi Mobil'e kaydedin, tüm işlemlerinizi
Aracım+ menüsünden kolayca gerçekleştirin.

The central smartphone screen shows the 'Yapı Kredi Mobil'de Ara' search bar at the top. Below it, the 'Hesaplarım' (My Accounts) section displays 'Maaş Hesabım' (Salary Account) with a balance of 10.000,00 TL and a limit of 10.000,00 TL. The 'Kartlarım' (My Cards) section shows 'Worldcard' with a balance of 1.000,00 TL and a limit of 5.000,00 TL. At the bottom, there are icons for 'Varlıklarım' (My Assets), 'Para Çek/Yatır' (Withdraw/Deposit), 'Aracım+' (My Car+), and 'World PAY'. Below these are dropdown menus for 'Son Hareketler' (Last Transactions) and 'Aylık Ödeme Planı' (Monthly Payment Plan). The bottom status bar shows 'Soft Başarılı Giris' (Successful Login) and the date '21/09/2021 11:05'.

Surrounding the phone are eight blue circular icons with white text and icons:

- KASKO İŞLEMLERİ** (Insurance Operations) - Icon: Car with a checkmark.
- AVİS ARAÇ KİRALAMA** (Avis Car Rental) - Icon: Car.
- HGS İŞLEMLERİ** (HGS Operations) - Icon: HGS logo.
- MTV ÖDEME** (MTV Payment) - Icon: Car.
- ARAÇ MUAYENE RANDEVUSU** (Car Inspection Appointment) - Icon: Car with a magnifying glass.
- GÜVENLİ ARAÇ ALIM SATIM** (Safe Car Buy/Sell) - Icon: Car with a checkmark.
- ARAÇTA ÖDEME** (Car Payment) - Icon: Fuel pump.

HEMEN İNDİRİN!

App Store

Google Play

AppGallery

YapıKredi

Hizmette sınır yoktur.

“KENDİ YOLCULUĞUMU ANNEMİN EMANET ETTİĞİ DEĞERLER ÜZERİNE İNŞA EDİYORUM”

♦ ♦ ♦

Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi İpek Kır  , ideallerini ger  e dönüştürmeye cesaret etmiş bir “eğitim g  n  l  s  ” olan annesi Suna Kır  ’ın izinden giderek iki yıl önce “Suna’nın Kızları” projesini başlattı. “Kız   ocukların nitelikli eğitime erişmesi yalnızca kendilerinin ve ailelerinin refah düzeylerini artırmakla kalmıyor, aynı zamanda kadın istihdamı, ekonomik büyüme, toplumsal cinsiyet eşitliği, iklim direnci, halk sağlığı, toplumsal istikrar gibi stratejik konuları da olumlu yönde etkiliyor” diyen İpek Kır  , meselenin sadece kız çocukların okullulaşması olmadığının altını önemle   ziliyor.

Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi İpek Kıraç, annesinin adını taşıyan "Suna'nın Kızları" projesiyle yaklaşık 2 yıl önce dezavantajlı koşullarda büyüyen çocuklar için bir eğitim yolculuğu başlattı. Suna Kıraç'ın bir ömrü aşip nesilden nesile aktarılan ideallerinin peşinde yürüyen İpek Kıraç, Suna'nın Kızları ile çocuklar için eğitim yoluyla destekleyici ve güvenli ortamlar oluşturulmasından, kız çocukların özgün ihtiyaçlarını gözetecek modeller geliştirilmesine kadar bir dizi önemli çalışmaya liderlik ediyor. İlhamını dayanışma ve kolektif etkinin gücünden alan Suna'nın Kızları'nın İstanbul Tarlabası'ndan, Şanlıurfa'ya uzanan hikâyesini, annesinin 3 Haziran'daki doğum günü vesilesiyle İpek Kıraç ile konuştuk.

Geçtiğimiz Anneler Günü'nde Habertürk televizyonu ile gerçekleştirdiğiniz söyleşide "Annemin bana en önemli öğüdü hayallerimin peşinde koşmamı öğretmesiydi" dediniz. Ve şimdi siz de "Suna'nın Kızları" projesi için tıpkı anneniz gibi dezavantajlı coğrafyaları geziyor, eğitimde fırsat eşitsizliği yaşayan kız çocuklarına ulaşıyorsunuz. Bir paylaşımınızda "Annemin bıraktığı yerden, tam da onun hayal ettiği gibi yeni bir yola çıktık" diyorsunuz. Kız çocukları için daha kapsamlı bir adım atmaya nasıl karar verdiniz?

Annem çok başarılı bir iş insanı olmasının yanında, eğitime gönül vermiş ve hatta bana göre o dönem özellikle çocuk ve gençler için eğitim sisteminin kaderini değiştirebilecek nitelikte mücadelelere girişmiş gerçek bir eğitim insanıydı. Düşünün ki, neredeyse yaptığı her açıklamada, attığı her adımda eğitime dair bir iz görüyorsunuz. "Eğitim yalnızca devlete bırakılamayacak kadar büyük ve karmaşık bir sorun. O bakımdan bizlerin destek olması

gerekir" sözü çok önemli ve bence onun konuya bakışını da özetliyor. Tam da bu sebeple çok uzun zamandır "eğitim" üzerine kafa yoruyordum. Annemin bıraktığı yerden nasıl devam edebiliriz diye düşünüyordum. Elbette yıllar içinde yapılmış ve çok başarılı olmuş pek çok önemli kampanya, girişim, devletin desteğiyle gerçekleşmiş müdahaleler mevcuttu. Baba Beni Okula Gönder, Haydi Kızlar Okula gibi... Bu sayede yıllar içinde kız çocukların "okullulaşması" alanında çok büyük ve önemli mesafeler katedildi. Ancak verilere baktığımızda görüyoruz ki yol katedemediğimiz pek çok alan da var. Bugün halen kadınların yaşamın her alanında güçlenmesinin önemini, erken yaşta evliliklerin önüne nasıl geçeceğimizi, kız çocukların üniversite eğitiminde hâlâ neden geleneksel olarak kadınlara atfedilen mesleklerle yöneldiğini konuşuyoruz.

Veriler üzerinden bakacak olursak:

» Erken yaşta evlilikler hem kız hem oğlan çocuklar için son derece zararlı ve tüm çocukların iyiliği için bu mesele ile mücadele etmemiz gerekiyor. Ancak sırf resmi nikâh oranlarına baktığımızda bile, 16-17 yaş grubunda

evlenen kız çocuk sayısının, oğlan çocuk sayısının 18 katı olduğunu görüyoruz. Yani burada mücadele etmemiz gereken bir eşitsizlik katmanı daha var.

- » OECD tarafından paylaşılan verilere göre, 2019 yılında 20-24 yaş grubundaki kadınların %44'ü ne eğitimde ne istihdamda. Aynı yaş grubundaki erkekler için ise bu oran %22.
- » Her alanda karar alıcılara baktığımızda da benzer bir durum görüyoruz. TÜİK İstatistiklerle Kadın 2021 verilerine göre, şirketlerde üst düzey ve orta kademe yönetici pozisyonundaki kadın oranı da, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kadın milletvekili oranı da, erkeklerin 5'te 1'i civarında.
- » Gündelik hayatımıza dair en temel meselelerden uzun vadeli sonuçları olacak en kritik konulara kadar kararları alan 5 yöneticiden sadece 1'i kadın.

Özetle ifade etmem gerekirse, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin kökleri hem çok derinlerde hem de çok boyutlu. Bu nedenle bizim de konuyu bütünsel bir yaklaşımla, pek çok farklı açıdan ele almamız gerektiğine inanıyorum.

Biz kız çocukların okullulaşması alanında elde edilen tüm kazanımları çok önemli görüyoruz. Ancak şimdi bu kazanımlardan faydalanarak, hep birlikte daha derinlerdeki yapısal meselelere

odaklanmanın zamanı geldi diyoruz. Artık mesele kız çocukların sadece okula erişimi ile sınırlı değil. Onların güvende olduğu ve potansiyellerini tam olarak hissedip gerçekleştirebilecekleri bir ortam yaratmak zorundayız. Kız çocukların nitelikli eğitime erişmesi yalnızca kendilerinin ve ailelerinin refah düzeylerini artırmakla kalmıyor, aynı zamanda kadın istihdamı, ekonomik büyüme, toplumsal cinsiyet eşitliği, iklim direnci, halk sağlığı, toplumsal istikrar gibi stratejik konuları da olumlu yönde etkiliyor. Deyim yerindeyse, onların hayatın bir

evresinde o ya da bu şekilde "elekten düşmesini" önleyen bir ekosistem kurmak zorundayız. Eğer bu eleği en dezavantajlı topluluklarda yaşayan kız çocukların bile düşmeyeceği

şekilde sıkı tutabilirsek, oğlanlar da dahil tüm çocuklara katkı sağlamış olacağız. Neticede bu temel hedefle yola çıktık.

Peki, Suna'nın Kızları nasıl bir proje? Nasıl bir ekosistemden bahsediyorsunuz?

"Suna'nın Kızları" bir yolculuk. Suna ve İnan Kırâç Vakfı çatısı altındayız. Biz klasik anlamda bir proje ya da kampanya kurgulamıyoruz. Amacımız, bu alanda çaba sarf eden bütün sivil toplum örgütlerinin, veri toplayıcıların ve karar alıcıların aynı hedef etrafında birlikte düşünmelerini ve çalışmalarını sağlamak.

Kız çocukların hayallerini gerçekleştirme yolunda desteklediği, hayata eşit katılımı mümkün kılan bir gelecek sağlayabilmek için:

- » Duygusal ve bedensel olarak iyi hâlde olmalarını,
- » Öğrenmeye kesintisiz, yaşam boyu devam edebilmelerini,
- » Eğlenmeye ve dinlenmeye vakit ayırabilmelerini,
- » Baskı altında kalmadan yaşayabilmelerini ve
- » Kendileriyle ilgili karar verebilmelerini sağlayan bir ekosistem oluşturmayı amaçlıyoruz.

"Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin kökleri hem çok derinlerde hem de çok boyutlu. Bu nedenle bizim de konuyu bütünsel bir yaklaşımla, pek çok farklı açıdan ele almamız gerektiğine inanıyorum."

Eğitim gönüllüsü annenizin ideallerini sürdürmeyi hedefleyen "Suna'nın Kızları" projesinin adı nasıl kondu?

Az önce de değindiğim gibi, annemin bıraktığı yerden yola çıktık ve ondan ilham aldığımız bu yolculuk onun ismiyle anılsın istedik. Ayrıca kız çocuklarının eşit haklara erişimi bakımından nesillere yayılmış bir mücadeleyi ve kazanımları çok önemsiyoruz. Bu nesiller arası dayanışmayı vurgulamak açısından da "Suna'nın Kızları" çok anlamlı bir isim. En az annem kadar kararlıyız, onun kadar mücadele etmeye hazırız ve elimizi taşın altına koymaktan çekinmiyoruz.

Peki, eğitimde fırsat eşitsizliği yaşayan kız çocuklarına nasıl ulaşıldı? Bizzat kendiniz sahada neler ile karşılaştınız?

Bu yola çıkarken Eğitim Reformu Girişimi'yle birlikte altı aya yayılmış ülke çapında çok geniş bir saha araştırması yaptık. Bilgi ile yola çıkmak, meselelerden esas etkilenen kız çocukları başta olmak üzere paydaşlarımızın deneyimlerinin bize gösterdiklerini değerlendirmek çok önemli.

"Nesiller arası dayanışmayı vurgulamak açısından da 'Suna'nın Kızları' çok anlamlı bir isim. En az annem kadar kararlıyız, onun kadar mücadele etmeye hazırız ve elimizi taşın altına koymaktan çekinmiyoruz."

Biz bu araştırmayla gördük ki; Milli Eğitim Bakanlığı ve sahada irili ufaklı onlarca sivil toplum örgütü, yıllardır özellikle kızların okullulaşması alanında birçok önemli çalışma gerçekleştiriyor. Bu sayede Türkiye genelinde okula erişim rakamlarında önemli aşamalar kaydedilmiş durumda. Ancak bu erişim artışının kadınların ekonomiye, siyasete veya topluma katılımına tam anlamıyla yansımadağını görüyoruz. Çocuk yaşta, erken ve zorla evlendirilen, ne istihdamda ne okulda olan kız çocukların oranları endişe verici. İleri yaşlarda kadınların karar alma süreçlerine katılımına ya da istihdamda kadın oranlarına baktığımızda da sorunların devam ettiğini görüyoruz. Hatta sağlıklı gıda gibi, hijyen malzemelerine erişim gibi, güvenli alanlarda yaşamak gibi en temel ihtiyaçların karşılanmasında dahi artan sorunlar görüyoruz. Kız çocukların ve hatta bütün çocukların evde, okulda, mahallede güvenli ve destekleyici ortamlara ihtiyaçları olduğunu hem sivil toplum örgütlerinden, hem öğretmenlerden, hem de kız çocukların kendilerinden duyduk. Bu sorunların çözülebilmesi yolunda özellikle çocukların fikirlerini sorma ve bu fikirleri uygulamalara katma konusunda

büyük eksikler var. Okuyup diploma almak gerçekten çok önemli ama kız çocukların diğer ihtiyaçları, ergenliğe geçiş sürecindeki ihtiyaçları gibi pek çok önemli konu biraz göz ardı edilmiş. Örneğin bu araştırma bize şunu gösterdi; aileler neredeyse ergenlik dönemini hiç bilemiyor, anlayamıyor ve çoğunlukla tam da bu dönemde ne yapacaklarını bilemedikleri için çocuklarını okuldan alıyor, hatta evlendiriyor. Öğretmenlere yönelik de pek çok proje yapılıyor ancak örneğin, "İstismarı gördüğünüzde ne yaparsınız, kız çocuk okulu bırakıp açık liseye giderse nasıl bir yol izlemelisiniz, ergenliğe geçişte çocuklara nasıl destek olabilirsiniz?" gibi önemli konularda kendilerini yetersiz hissettiklerini ifade ediyorlar. Biz Suna'nın Kızları içinde kurduğumuz yapıyla sivil toplum ve kamu kuruluşlarının çocuklarla bir arada sorunları tespit edip ortak amaçlar etrafında kolektif şekilde etki üretebilecekleri bir alan oluşturmayı hedefliyoruz.

Özellikle pandemide uzaktan eğitim almak isteyen köy çocuklarının çoğu internet alt yapısı ya da bilgisayar sorunu ile karşılaştılar.

Siz de o coğrafyalara giden bir gönüllü olarak bugün kız çocuklarının önündeki en büyük engeli ne olarak görüyorsunuz?

Pandemi her alanda eşitsizlikleri derinleştirdi. Dünyanın her yerinde toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri, derinleşen yoksulluklar ve eşitsizlikler ana gündem maddeleri arasında. Bir de bunlar yetmezmiş gibi bu yüzyılda akla mantığa sığmayan savaşlar yaşanıyor. Özetle, genel anlamda pandemi değilse de yoksulluk en acil ve öncelikli gündem maddelerimizden biri.

Eğitim Reformu Girişimi ile yaptığımız saha araştırması özelde kız çocuklar, genelde ise tüm çocukların yapabilirlikleri önündeki engelleri 3 alanda ortaya koyuyor: Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, yoksulluk ve yapısal şiddet.

Pandemi sürecinde sadece köy okullarındaki çocuklar değil, İstanbul'un göbeğindeki pek çok çocuk bile erişim sorunu yaşadı. Okula gidememek birçok çocuk için yalnızca bilgiye değil, güvenli ve destekleyici alanlara erişememek

"Artık eğitimin tanımını yalnızca akademik bilgi olmaktan çıkartıp çocukların tüm gelişim ihtiyaçlarını merkeze almalıyız."

anlamına geldi. Oyun oynayamamak, akranlarıyla sosyalleşememek, hatta taşınmalı sistemdeki çocuklar için yemeğe erişememek anlamına geldi. Bu durum da okul ve eğitim dediğimiz kavramları tüm çocuklar için yeniden düşünmemiz gerektiğini gösterdi. Teknolojinin sorunları çözdüğü çok yer var ancak eğitimde temel sorun bu değil. Genel anlamda yoksulluk ve destekleyici kurum azlığı ailelerin belini büküyor. Özellikle de büyük şehirlerde sorunlar büyüyor ve sonuçta kız çocukları için ailelerin "Ya evde otursun

bize yardımcı olsun, ya evlensin ya da açık liseye gitsin" dediği bir noktaya gelindi maalesef. Okul nihayetinde bir güçlendirme aracı olmalı. Yol göstermeli. Temel bilgilerle kuşatmalı. Aynı zamanda sosyal-duygusal ve fiziksel gelişimi desteklemeli ve hatta aşı, beslenme gibi ihtiyaçları karşılayarak bütüncül gelişimi desteklemeli. Pandemi hepimize bunun önemini gösterdi. Artık eğitimin tanımını yalnızca akademik bilgi olmaktan çıkartıp çocukların tüm gelişim ihtiyaçlarını merkeze almalıyız.

Diploma ancak yetkinliklerle anlam kazanıyor. Çocukları güçlendirmek zorundayız. Derdimiz onlara güvenli alanlar açmak. Bunu da tek başımıza değil, yol arkadaşımız olan onlarca sivil toplum örgütünün ortaklaşa kararları ile birlikte tasarlayıp modelleyerek yapmayı hedefliyoruz.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda "Suna'nın Kızları" ilk Çocuk Forumu'nu da düzenledi. Bu forumda çocuklar kendilerini dilediklerince ifade ettiler. Karar

alma süreçlerinde en çok şikâyet ettikleri konu ne oldu?

Bu, bizim "çocukların kararlara katılımı" prensibimizin bir parçası. TEGV, ki annemin ilk büyük sosyal sorumluluk meselesidir, bize öğrenim birimlerindeki çocuklarla bu işe el atma imkânı sağladı. Zeyrek Öğrenim Birimi'nden üç ayrı yaş grubundan çocuklar gelip oturdular. Evde fikirleri soruluyor mu? Okulda kararlara katılımı var mı? Oyunda, kendi aralarında nasıl bir süreç işletiyorlar? Anlattılar ve çok şaşırtıcı, umut verici şeyler duyduk. Özetle: » Kendi fikirleri sorulsun istiyorlar.

» Kız/oğlan çocuk ayrımının artık biteceğine inanıyorlar.

» Ortaokul/lise çağına yaklaşanlar daha küçük şehirlerde okumak istiyorlar.

» Tartışmasız hepsi daha çok park ve oyun alanı istiyorlar.

» Sokakta oyun oynarken kendi aralarında oylama yapıyorlar.

» Ama örneğin kız çocuklar okulda sınıf başkanı olmak için aday olmuyor, hep başkan yardımcısı oluyorlar.

» Kız çocuklar sınıfta sorunun yanıtını bilseler bile, yanlış olur alay ederler diye el kaldırmıyorlar. Ama sonucu deftere yazıp öğretmene gösteriyorlar.

» Kendileri ile ilgili kararlarda ailede söz hakları var. Ama ailenin toplu kararlarında da sözleri ciddiye alınsın istiyorlar.

Biz bu forumdan çok şey öğrendik. Yıl boyunca da yeni forumlar düzenlemeye devam edeceğiz.

Annenizin çalışkan ve inatçı kişiliği en bilinen iki özelliği. Notlarında sizin için ise şöyle dediğini biliyoruz: "Yakınlarım kişiliği, kararlılığı, inadı ve yaşam felsefesiyle bana benzetiyorlar. İpek; bağımsız düşünen, kendi geleceğini belirleyen, insanlarla son derece olgun ve kendine özgü bir iletişim kuran bir genç kız oldu. Onda

gençliğimi ve bende olmayan 'seçme özgürlüğünü' görüyorum. Bana gurur veriyor." Siz kendinizi Suna Kıraç ile en çok hangi konularda benzer görüyorsunuz?

Annem çok mücadeleci, bir o kadar sabırlı ve ileri görüşlü bir kadındı. Tabuları yıkan, sözünü esirgemeyen, vazgeçmeyen, ısrar eden taraflarının yanında çok ama çok iyi bir insandı. Bu ülkeye, bu ülkenin çocuklarına, geleceğine inancı tamdı. Çok iyi bir insan nasıl olunurun karşılığıdır benim için annemin hayat yolculuğu. Onun attığı tohumlar, başlattıkları, başardıkları yıllar boyunca hatırlanacak. Ben de kendi yolculuğumu annemin emanet ettiği değerler üzerine inşa ediyorum ve onun izinde yürüyorum. Ve aynı onun bende gördüğü gibi, tüm kız çocuklarda seçme özgürlüğünü görmeyi hayal ediyorum. Bu konuda da onun kadar inatçı davranacağım!

Koç Holding'de 6 yıldır yönetim kurulu üyesi olarak görev yapıyorsunuz. Annenizin vefatının ardından sorumluluklarınız nasıl değişti?

Tabii ki yükümlülüklerim ve sorumluluklarım arttı. En iyi şekilde yerine getirebilmek için elimden geleni yapacağım. Koç Topluluğu farklı sektörlerde faaliyet gösteren, 100 yaşına

yaklaşan bir Topluluk. Kuzenim Ömer Koç'un başarılı liderliğinde profesyonel yönetim kadromuz işlerimizi çok iyi yönetiyor.

Ben de gerek ailemizin bir ferdi olarak, gerekse de son 6 yıldır Koç Holding yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle işlerimizi çok daha yakından takip ediyorum. Ancak elbette annemin vefatı sonrasında ödevlerim ve sorumluluklarım çok arttı. Önümüzdeki dönemi artan sorumluluklarıma paralel olarak işlerimizle ilgili bir "öğrenme ve derinleşme" süreci olarak gördüğümü söyleyebilirim.

Ve bugün "Ömrümden Uzun İdeallerim Var" diyen anneniz Suna Hanım'a ne söylemek isterdiniz, annenizin size bıraktığı en önemli öğüdü neydi?

Kendime çizdiğim istikamet, annemin bana emanet ettiği değerler üzerine inşa ettiğim bir yolda ilerliyorum. Onun sahip olamadığı seçme özgürlüğüne sahip olmanın kıymetini, değerini her zaman bileceğim. İnadıklarım, savunduklarım ve mücadelem ile de inşallah onu gururlandırmaya devam edebilirim.

“BİLİME DAYALI DİJİTAL TARIM SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE DÜNYANIN GELECEĞİ İÇİN KRİTİK”

♦ ♦ ♦

Sağlık, kalite ve lezzet odağında ürettiği ürünlerle yarım asırdan uzun bir süredir sofraların vazgeçilmezleri arasında yer alan Tat Gıda, dijital teknolojilere yaptığı yatırımları, tarımın sürdürülebilirliğini esas alan akıllı tarım odaklı projeleri, çiftçinin gelişmesine ve güçlenmesine katkıda bulunan çalışmalarıyla sektöre öncülük ediyor. Çağın gereklerini, değişen ihtiyaç ve beklentileri öngörerek ürünlerini ve iş süreçlerini her zaman güncellediklerini belirten Tat Gıda Genel Müdürü Evren Albaş, “İlk günden bu yana yatırım yaptığımız tarımda dijitalleşme konusu önümüzdeki dönemde de stratejik önceliklerimizden biri olmaya devam edecek” diyor.

Tarımın geleceğine destek olmak ve Türkiye konserve sanayiinin küresel pazarda rekabetçiliğine katkı sunmak vizyonu ile çalışmalarını kesintisiz sürdüren Tat Gıda, tüketicilerin talep ve beklentileri doğrultusunda şekillendirdiği doğaya saygılı ürün portföyüyle kârlı ve sürdürülebilir bir büyüme hedefliyor. Nesiller boyu sahip olduğu bilgi birikimini ve deneyimini üreticilerin hizmetine sunan Tat Gıda'nın Genel Müdürü Evren Albaş ile maliyet, verimlilik, sürdürülebilirlik ekseninde imza attıkları çalışmaları konuştuk.

Tarımın sürdürülebilirliği, güvenilir gıdaya ulaşım, fiyat istikrarı ve enflasyon, gelişmiş ülkeler de dahil tüm dünyanın ortak sorunu. Tarımda küresel arzda da sıkıntılar yaşanıyor. Belirsizliklerin hâkim olduğu bu ortamda işinizin sürdürülebilirliği ve kârlılık adına süreçlerinizi nasıl yapılandırıyorsunuz? Sürece uyum sağlama ve hızla aksiyon alma konusunda hangi yetkinlikleriniz size yardımcı oluyor?

Özellikle son yıllarda yaşadığımız pandemi ve şiddetini günden güne daha fazla hissettiren iklim kriziyle birlikte, biz de gerek tüketici gerekse toplum nezdinde değişen ihtiyaçlar doğrultusunda önemli bir yenilenme ve kendimizi geleceğe hazırlama süreci yaşıyoruz.

Yerli üretimin korunması ve güçlendirilmesi, her alanda sürdürülebilirlik bakış açısı ile ilerlemek son derece kritik başlıklar; bizim de üzerinde titizlikle çalıştığımız ana konularımız. Şirket olarak, tüm süreçlerimizde dijital dönüşüm en temel başlıklardan biri. Bu kapsamda sürdürülebilirlik odaklı üretim anlayışımız ve fabrikalarımızın dijitalleşme yolculuğunda öncelikle mevcut durum tespiti ve gelişim alanlarının belirlenmesi için bir çalışma yaptık. Bu doğrultuda, Smart Industry Readiness Index (SIRI) analizi ile

gelişim fırsatlarımızı önceliklendirdik ve dijitalleşme yolculuğumuzun kutup yıldızı olarak Türkiye'de gıda sektöründe ilk "Lighthouse Üretim Tesisi" olma hedefini belirledik. Ayrıca yardımcı tesisler ve üretim sahasında operasyon izlenebilirliğini sağlayarak, özellikle enerji ve OEE yönetiminde performans artışı hedefliyoruz. Uçtan uca entegrasyonla proseslerin birbiriyle konuşmasını ve bütüncül bir yaklaşımla dijital platformlarda yönetilebilir olmasını planlıyoruz. İşletmelerimizde bu yıl öne çıkan projelerimiz:

- Artezyen kuyularını dijitalleştirerek su yönetimini dijital ortama taşıyoruz. Bu şekilde kullandığımız suyu en az enerji ile elde edecek şekilde optimizasyon modellerine sahip olacağız.
- Buhar üretimimizi dijitalleştirerek, optimum çalışma için kazanlarımızın verimini 7/24 izleyebilir hâle geleceğiz.
- Üretim hatlarımızda elektrik tüketimini izleyerek, doğru maliyetlendirme ve verimsizlik kaynaklarını tespit için baz bilgilere sahip olacağız.

Diğer taraftan, son iki yılda değişen tüketici ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda farklı ürün gruplarında üretim hattı ve kapasite yatırımları gerçekleştirdik. Tüketicinin hız ve pratiklik arayışı doğrultusunda son dönemde

ciddi şekilde büyüyen hazır yemek kategorisinde mevcut ürün ailemizi yeni formatta tüketim imkânı veren ürünlerimizle genişletiyoruz. Aynı zamanda sağlıklı ve iyi beslenme motivasyonu ile beraber artan bitki bazlı beslenme trendine hâlihazırdaki birçok ürünümüzle karşılık verir durumdayız. Gerek domates ürünleri gerekse fonksiyonel fayda da sunan turşu kategorisinde kapasite artışını destekleyecek yatırımlar yaptık. Bununla beraber, tüm bu ürünleri sofralara taşıyabilmemiz için tarımın önemi tartışılmaz. Tarımda kaynak kullanımı ve karbon emisyonu verilerine baktığımızda, dünyada suyun yüzde 70'inin tarımsal amaçlı kullanıldığını görüyoruz; karbon salınımının yüzde 23,7'lik kısmı ise tarımsal faaliyetlerden geliyor. Hepimizi yakından ilgilendiren iklim kriziyle başa çıkmak, gübre, su ve kimyasal kullanımını azaltırken karbon ayak izini sıfırlamak için tarımda sürdürülebilirliğe yatırım yapmak önemli. Bu noktada, Tat olarak bizim de odaklandığımız bilime dayalı dijital tarımın kritik bir konu olduğunu düşünüyoruz. Dijital tarım konusunda yıllardır yürüttüğümüz çalışmalar sayesinde, önemli tecrübeler biriktirdik. Tarım alanlarıyla üretim tesislerimiz arasındaki

entegrasyonu artırarak, sözleşmeli tarım modelimizi yeni tarımsal ürünlerle genişleterek ve bize ürün üreten çiftçilerimize dijital tarım alanındaki bilgi birikimimizi sürekli aktararak tarımda sürdürülebilirlik adına öncü çalışmalara devam edeceğiz.

Hâlihazırda 40 ülkeye ihracat gerçekleştiriyorsunuz. Yurt dışı pazarlara açılırken hangi kriterleri göz önünde bulunduruyorsunuz? Yeni pazarlara girerken müşteri beklenti ve ihtiyaçlarını nasıl ölçümleyip, planlarınıza ne ölçüde dahil ediyorsunuz?

Tat'ın yurt dışı pazarlardaki büyüme vizyonu, şirketimiz kurulurken rahmetli

Vehbi Koç tarafından çok güzel ifade edilmiş. Vehbi Bey fabrikanın açılış konuşmasında, "Esas gayesi dış pazarlara dünya fiyatları üzerinde iyi kalite mal vererek döviz kazandırmak ve bu endüstri sahasında dış pazarlarda memleketimizin mamullerini en iyi şekilde tanıtmak" diyerek, yurt dışına ürün satışının öneminden bahsediyor. Tat Gıda'nın sürdürülebilir ve kârlı büyüme hedefleri içerisinde ihracatın rolü kurulduğumuz günden beri önemli bir yer tutuyor. Tat Gıda olarak, bugün Japonya'dan ABD'ye kadar 40 ülkeye ihracat gerçekleştiriyoruz. Odaklandığımız ihracat pazarlarına yaptığımız pazarlama yatırımlarıyla markalı satışlarımızı artırıyoruz. 2021 yılında ihracat

gelirlerimiz dolar bazında bir önceki yıla göre yüzde 27 büyüyerek önemli bir gelişme gösterdi. Bu yılın ilk çeyreğinde ise geçtiğimiz yılın aynı dönem cirosuna oranla 2 kattan fazla büyüdü. İhracatımızın toplam satışlarımız içindeki payı 2021 toplamında yüzde 31 iken, ilk çeyrekte bu oran yüzde 46'ya yükseldi. Yurt dışı satış oranımızın önümüzdeki dönemde daha da artmasını hedefliyoruz. Mevcut ülkelere yaptığımız ihracatın yanında, yeni pazarlara girme konusunda da 2022 yılında kararlı bir şekilde çalışmaya devam ediyoruz. Bu süreçte dünyadaki ithalat-ihracat verileri, Türkiye'nin dış ticareti, ülkeler arası vergi ve düzenlemeler, ilgili kategorilerde ülkelerin pazar büyüklükleri, kişi başına düşen ürün tüketim miktarları, dağıtım kanalları ve rekabet gibi konularda incelemeler yapıyor, saha araştırmaları ile çalışmalarımızı detaylandırıyoruz. Tüketici tercihleri ve tüketim okazyonları doğrultusunda bu pazarlara sunacağımız ürünleri belirleyerek gerekli hazırlıkları gerçekleştiriyoruz. Önümüzdeki dönemde yurt dışı pazarlarda markalı büyümeyi hedefliyoruz.

Yurt içinde ve yurt dışında kaydettiğiniz istikrarlı başarıyı neye borçlu olduğunuzu düşünüyorsunuz?

Tat, 55 yıllık güçlü ve köklü bir marka.

Kurulduğu günden bu yana tüketicimizi ilklerle buluşturmak, en doğal ve kaliteli ürünleri sofralara güvenle taşımak bütün çalışmalarımıza yol gösteren en önemli değerlerimiz. Diğer yandan sürekli öğrenen, dinamik bir şirketiz. Çağın gereklerini, değişen ihtiyaç ve beklentileri öngörerek ürünlerimizi ve iş süreçlerimizi her zaman güncelliyoruz. Bu çalışmaların neticesinde Türkiye’de içinde bulunduğumuz ana kategorilerde (salça, ketçap, mayonez) markalı olarak lideriz.

Gerek yurt içinde gerek yurt dışı pazarlarda bu anlayışımızın başarılarımızda önemli bir yeri olduğunu düşünüyorum.

Gıda sektöründe yarım asırdan uzun süredir faaliyet gösteren Türkiye’nin pazar lideri bir marka olarak tarımın geleceği için çiftçiye ne gibi destekler sağlıyorsunuz?

Tat Gıda olarak, kuruluşumuzdan bu yana domates tarımının geliştirilmesi, çiftçimizin güçlenmesi için çalışıyor, sözleşmeli tarımı ülkemize kazandırarak başladığımız uygulamalarımıza, tarımda dijitalleşme ve modern uygulamalara öncülük etmeye devam ediyoruz. 55 yıldır kesintisiz bir şekilde sürdürdüğümüz sözleşmeli tarım uygulamamız, çiftçi

destek paketlerimiz, eğitimlerimiz, dijital tarım uygulamalarımız, mevsimlik tarım işçilerimiz için geliştirdiğimiz projeler ve çiftçilerimizin aileleri için yaptığımız çalışmalarla çiftçilerimizin her an yanındayız. Bu yıl sözleşmeli çiftçimizin mahsulüne verdiğimiz alım garantisinin yanında, yüzde 25-30 oranında aynı ve nakdi avans desteği sağlıyoruz. Tarımın sürdürülebilir olması adına hazırladığımız çiftçi destek paketi; tohum, fide, tarımsal gübre ve diğer sulama materyalleriyle beraber nakit avansı da kapsıyor. Sözleşmeli çiftçilerimizin, şirketimizin değer yaratmada kullandığı finansal

kaynaklardan faydalanmasını sağlamak ve finansal sürdürülebilirliklerini desteklemek amacıyla “Tarım Değer Zinciri”ni hayata geçirdik. Bu kapsamda; çiftçilerimizi, alacaklarının vadesini beklemeden, limit çalışmasına gerek duymadan, teminatsız ve piyasa şartlarına göre uygun koşullarda tarımsal finansman imkânına kavuşturduk. Bu yıl ise çiftçilerimize bir ilk olarak, tarımsal üretim girdi ihtiyaçlarını vade farksız ve hasat vadeli olarak temin etmek adına kullanabilecekleri Verimli Çiftçi Kredi Kartı’nı sunduk. Proje kapsamında 230 sözleşmeli çiftçiye 2022 sezonu boyunca 8 milyon TL seviyesinde finansman imkânı sunmayı planlıyoruz. Diğer taraftan, son yıllarda daha belirgin şekilde hissedilen iklim krizi ve kuraklık nedeniyle, daha az kaynak kullanımı ile daha verimli üretimin önemi artmış durumda. Tat Gıda olarak gerçekleştirdiğimiz başarılı dijital tarım uygulamalarını ve iyi örnekleri üreticilerimizle paylaşarak, maliyet-verimlilik-sürdürülebilirlik ekseninde iyi sonuçlar almalarına katkıda bulunuyoruz. Genç ve dinamik ziraat ekibimizle, devamlı olarak sahada yeni projeler üzerinde çalışıyoruz. “Tat Lider Çiftçi” mobil uygulamasıyla da çiftçilere önceden bilgilendirmelerde bulunabiliyor, tarlalarının gelişimini ve

bitki sağlığını uydu görüntüleri ile analiz edip ziraat mühendislerimizin yorum ve yönlendirmeleriyle birlikte ücretsiz bir şekilde bu uygulama üzerinden iletiyoruz.

Zamanın en önemli değer olduğu günümüzde hazır yemek sektörü de hâliyle yükselişte. Bu konuda gerçekleştirdiğiniz çalışmalardan ve tüketicilerle buluştuduğunuz yeni ürünlerden bahsedebilir misiniz?

Kurulduğumuz ilk günden bu yana tüketicisinin güvenini, sevgisini kazanmış, her eve girmeyi başarmış bir marka olmanın yüksek sorumluluğuyla en üst seviyedeki gıda güvenliği, kalite ve lezzet kriterlerimiz çerçevesinde ürünlerimizi büyük özenle hazırlıyoruz. Dinamik, yenilikçi ve trendlere öncülük eden marka kimliğimizle her fırsatta kendimizi geliştirerek yepyeni ürünlerle tüketicimizin karşısına çıkmaya devam ediyoruz. Tüketicilerimizin gün geçtikçe artan hız, pratiklik, besleyici ve sağlıklı yemek arayışını dikkate alarak, Tat Hazır Tabak'ı kısa bir süre önce piyasaya sunduk. Bu ürün ailemizde, Tat titizliğiyle hazırlanmış, ev yapımı tadında geleneksel lezzetlerimiz ve Türkiye'de ilk olan hem sıcak hem soğuk tüketime uygun bowl ürünlerimiz bulunuyor.

Geleneksel Türk mutfağının eşsiz lezzetlerini ve bowl ürünlerimizi inovatif ambalaj çözümümüzle, ısıtmaya ve tüketime hazır tabaklarda sunarak, bir kez daha herkesin bildiği ve güvendiği Tat kalitesinin altına imzamızı atmış olduk. Böylece lider olduğumuz hazır yemek kategorisinde kendi çıtımızı, "Tat Hazır Tabak" ile bambaşka bir noktaya taşıdık.

Faaliyet gösterdiğiniz sektöre her daim öncülük etmek gibi bir felsefeye sahipsiniz. Bu çerçeveden bakıldığında akıllı tarım uygulamaları ve tarımdaki mekanizasyona yönelik yatırımlarınızdan bahsedebilir misiniz?

Tat Gıda olarak, domates tarımının geliştirilmesi, çiftçimizin güçlenmesi için çalışırken, sürdürülebilirliği odağıma alarak tarımda dijitalleşme ve modern uygulamalara öncülük ediyoruz. "Tarım geleceğimizdir" farkındalığından hareketle, sürdürülebilirlik anlamında ilk günden bu yana yatırım yaptığımız tarımda dijitalleşme konusu son yıllarda stratejik önceliklerimizden biri hâline geldi.

Bu kapsamda; veri toplamadan yorumlamaya, mekanizasyondan uzaktan takibe yönelik farklı dijital çözümleri önce pilot projeleri ve devamında ise yaygınlaştırma projelerini hayata

geçiriyoruz. Bu dijital teknolojileri kullanarak, tarla verileri ile ürün performansı arasında ilişki kurmaya yönelik teknolojik altyapı ve takip sistemi kurduk. 2021 yılında 2.500 dekarlık alanda kendi yaptığımız dijital tarım uygulamalarıyla ülkemizde 7-8 ton ortalama verime sahip domates hasadını 11 tona çıkararak dünya ortalamasının üzerine taşıdık. Kritik bir diğer başlık olan su tüketimine yönelik yapılan çalışmalarla kendi tarlalarımızdaki su tüketimini yüzde 30 oranında azalttık. Sonraki hedefimiz ise birlikte çalıştığımız ve dijital tarım konusunda danışmanlık verdiğimiz çiftçilerimizin üretim yaptıkları sahalarda bu teknolojilerin yaygınlaştırılması, bu sayede tarımsal verimin artırılması ve daha bilinçli sulama ile su tüketiminin azaltılmasıdır.

Tarımda dijitalleşme çalışmalarımızı geliştirmek adına farklı gruplarla iş birliği gerçekleştiriyoruz. Tat Gıda olarak, Koç Holding - Microsoft iş birliğiyle başlatılan GrowthX Accelerator Programı'na katıldık. Program kapsamında tarım teknolojileri alanında faaliyet gösteren girişimlerle uzmanlık ve mentor desteği paylaşımları yaparak yeni iş birlikleri geliştirmeye yönelik buluşmalar gerçekleştiriyoruz. Aynı zamanda Kworks'ün düzenlediği KWORKS'22 Hızlandırma Programı'nın

destekleyicileri arasındayız. Veriye dayalı tarım ve gıda teknolojileri odak alanlarındaki girişimlerle buluşarak, bu programa katılan girişimcilere 1 yıl süreyle destek olacağız.

Akıllı tarım uygulamaları ve tarımdaki mekanizasyona yönelik yatırımlarımız, 2022 için planlı yatırımlarımızla beraber son 3 yılda 25 milyon TL'ye ulaşacak. İlk günden bu yana yatırım yaptığımız tarımda dijitalleşme konusu önümüzdeki dönemde de stratejik önceliklerimizden biri olmaya devam edecek.

Döngüsel ekonomi tüm dünyanın odağında yer alan en önemli başlıklardan. Tat, atıkların katma değerli ürünlere dönüştürülmesi noktasında döngüsel ekonomiye ne gibi katkılar sağlamayı hedefliyor? Bu konuda hayata geçirdiğiniz/planladığınız projeleri bizimle paylaşır mısınız?

Sektörümüzün öncü ve lider firması olarak; çevreye, doğaya, paydaşlarımıza saygılı bir üretim anlayışıyla çalışmalarımızı gerçekleştiriyoruz. Tat Gıda olarak, tedarik zincirinin başından sonuna kadar tüm süreçte, her seviye çalışmamızın öneri ve katılımıyla atıkların yönetimini, enerji kullanımının ve sera gazı salımının azaltılmasını önemsiyoruz. İşletmelerde ve tesislerde atıklar meydana geldiği anda kaynağında oluşumunu önleyerek, azaltma yolunda bir politika uyguluyor ve geri dönüşümünü sağlayarak bu konuda etkin çalışmalar yürütüyoruz. Üretim tesislerinde imha sonucu meydana gelen atıklardan geri kazanım/enerji elde etmek için ise lisanslı firmalarla iş birliği gerçekleştirerek, enerji kullanımını ve sera gazı miktarını azaltıcı önlemler geliştiriyoruz. Geri dönüşüm sürecine girebilen ambalaj uygulamalarıyla daha etkin bir kaynak kullanımı ve çevreye duyarlı bir üretim anlayışı sergiliyoruz. Çevresel performansını sürekli geliştirme hedefiyle kurduğumuz "Sıfır Atık Yönetim Sistemi" ile döngüsel ekonomiye katkı

sağlamaya devam ediyoruz. Uzun vadede hayata geçirmek üzere kendi atıklarımız ve çevredeki atıkları kullanarak biyo-enerji üretimi konusundaki projeler üzerinde çalışıyoruz.

WRI (World Resource Institute) tarafından başlatılan 10x20x30 projesinde gönüllü olarak yer alıyoruz. Atıkların katma değerli ürünlere dönüştürülmesine yönelik çalışmaları odağımıza dahil ederek döngüsel ekonomiye katkı sağlamayı hedefliyoruz.

2022 yılının ilk çeyreği Tat için nasıl geçti? Finansal verilerden yola çıkarak 2022 yıl sonu ve 2023 yılı için öngörülerinizi öğrenebilir miyiz?

2021 Tat Gıda için yurt içi ve yurt dışı satışlarımız ve yeni yatırımlarımız ile oldukça başarılı bir yıl oldu. Bu yılın ilk çeyrek sonuçlarına baktığımızda da başarılı büyümemizin katlanarak devam ettiği görülüyor. 2022 yılının ilk 3 ayında toplam 536 milyon TL ciro ile geçtiğimiz yılın ilk çeyreğine göre 2,5 kat büyüme gerçekleştirdik. Diğer taraftan bizim için stratejik öneme sahip yurt dışı pazarlardaki ciro oranımızı daha önce bahsettiğim gibi yüzde 46'ya taşıdık. Tat Gıda olarak, önümüzdeki dönemde Türkiye'deki lider konumumuzu geliştirirken yurt dışı satışlarımızdan elde ettiğimiz gelirleri artırmayı, tüketici beklentileri doğrultusunda sağlıklı ve doğaya saygılı ürünler geliştirerek kârlı ve sürdürülebilir büyümeyi hedefliyoruz. 2023'te bu anlayışla yenilikçi çalışmalarımıza devam edeceğiz. Bitkisel bazlı gıda ürünlerine olan güçlü pazar talebinin ileriye doğru daha da gelişmesine öncülük etmeyi hedefliyoruz.

Son olarak eklemek istedikleriniz nelerdir?

Yakın zamanda şirket çalışanlarımızın da katılımı ile varlık amacımızı belirlemek adına çok güzel bir çalışma gerçekleştirdiğimizi de bu vesileyle sizlerle paylaşmak isterim.

Kuruluşumuzdan bu yana taviz vermeden bugünlere taşıdığımız geleneğimiz, aynı zamanda en önemli değerlerimiz sağlıklı ve kaliteli gıda üretimi. Bu süreçte iş ortaklarımızı, çiftçilerimizi ve faaliyet gösterdiğimiz pazarları geliştirmeyi de kendimize ilke edinmiş bir şirketiz. Tüm bunları ortak değerimiz ve hedefimiz olarak belirleyerek, "Herkesi iyi ve sağlıklı gıdaya ulaştıracak dönüşüme öncülük etmek için varız" dedik. Bu amaç, beni ve birlikte çalıştığım tüm çalışma arkadaşlarımı çok heyecanlandırıyor. Şu anda bu amacımızla iş sonuçlarımızı hizalamak adına inisiyatifler belirliyor, performans hedeflerimizle uyumlu hâle getirecek çalışmaları yürütüyoruz. İlerleyen dönemde şirket içi ve dışında iletişim çalışmaları yapmayı da planlıyoruz. Bu doğrultuda tüketicilerimiz tarafından gıda üretimi gibi temel ve yaşamsal bir alanda insana, topluma ve çevreye değer katarak yaptığı çalışmalarla örnek alınan bir marka olarak hatırlanmayı ve uzun vadede bu başarıyı global olarak büyütürken tüm dünyaya yaymayı hedefliyoruz.

GELECEĞİMİZ İÇİN GÜÇLÜ BİR DESTEK: BİYO EKONOMİ

♦ ♦ ♦

İklim değışikliğı, doğal kaynakların azalması ve büyük bir hızla artan insan nüfusu... Üçünün bir araya gelmesi, yeni ve alternatif kaynakların önemini daha da artırıyor. Bu nedenle özellikle gelişmiş ülkelerde inovatif yatırımcıların ve girişimcilerin çabasıyla ortaya çıkan alternatif ürünlere ilgi artıyor. "Biyoeкономи" başlığı altında toplanan, biyolojik kaynaklara dayalı ürünler, giderek toplam tüketim içinde daha fazla pay sahibi olacak gibi görünüyor.

YAZI
Biray Anıl Birer

Benzersiz bir üretim ve refah yarattığı öne sürülen mevcut ekonomik sistem, ekonomilerin ve toplumların istikrarını tehdit edecek toplumsal eşitsizlikler ve doğal kayıpları da beraberinde getirdi. Önümüzdeki yıllarda sınırlı doğal kaynakların tükenme ihtimali, artık daha fazla dile getiriliyor. Hızla artan nüfusun, güvenli gıda kaynaklarına ihtiyaç duyacağı aşikâr; zira iklim değişikliği tarım, ormancılık, balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği gibi birincil üretim sistemlerini etkilemeye devam ediyor. Böyle giderse bir medeniyet çöküşünün bile yaşanabileceği, artık daha fazla konuşulmaya başladı. Peki, ne yapılabilir? Aslında bu sorunun birçok yanıtı var ve bunlardan biri de biyoekonomi; çünkü iklim değişikliği ve gıda krizi, yenilenebilir biyolojik kaynakların ideal şekilde kullanımına doğru bir geçiş yapmayı gerektiriyor. Biyoekonomi ise temelde temiz enerji ve doğal ürünlere dayalı, sürdürülebilir bir ekonomi vaat ediyor. Biyoekonominin temel taşı, yenilenebilir biyolojik kaynaklardan üretilen biyobazlı ürünler oluşturuyor. Biyobazlı ürünler, tekstil ve boya alternatiflerinden, kimyasal gübreler yerine mikroorganizmaların kullanımına kadar geniş bir yelpazeye uzanıyor. Aynı zamanda biyolojik bazlı güzellik ürünleri hammaddeleri, biyolojik kaynaklardan üretilen et ve protein alternatifleri ve insan atığıyla yapılan ürünler gibi daha orijinal çözümler de sunuyor. Biyoekonomide, organik atık yığınları enerjiye ve ürüne dönüştürülüyor. Biyoekonomiye geçiş ve biyobazlı ürünler üretme konusunda üreticiler ve yatırımcıları teşvik eden bir diğer faktör de elbette bilinçli tüketici grupları. İnsanlar geleneksel üretim sistemlerinin yıkıcı etkileri konusunda bilgilendikçe, satın aldıkları ürünlerin yenilenebilir malzemeyle, adil üretim süreçleri içinde oluşturulmuş olmasına özen gösteriyorlar.

Yatırımcılara Avrupa'dan destek

Biyoekonomi ve gerektirdikleri, dünya çapında henüz başlangıç aşamasında olmasına rağmen Avrupa Birliği, bu dönüşümü hızlandırma konusunda kararlı. Bunun örneklerinden biri, vizyon sahibi girişimcilere yatırım yapan, özel sektörü ve kamuyu biyoekonomiyi güçlendirmeye teşvik eden Avrupa Döngüsel Biyoekonomi Fonu (ECBF). Avrupa Döngüsel Biyoekonomi Fonu uzmanları, dijitalleşmeden sonraki küresel dönüşüm dalgasını "BiyoDevrim" olarak adlandırıyor. Bu, Avrupa'da biyoekonominin belirleyici bir rol oynayacağı, sürdürülebilir ve biyo tabanlı bir ekonomiye geçiş anlamına geliyor. Vizyon sahibi şirket sahipleri, çözümlerini uluslararası ölçekte değerlendirmek için gerekli gelişim sermayesinden yoksun ise, ECBF bu finansman açığını özel ve kamu yatırımcılarıyla iş birliği içinde kapatma amacı güdüyor. ECBF'nin genel müdürü Michael Brandkamp verdiği bir röportajda yaklaşımlarını "Kaynakları doğadan alan ve mümkün olduğu kadar uzun süre kullanan bir ekonomi

geliştirmekten başka bir alternatif olmadığına inanıyoruz" diye anlatıyor. Brandkamp, ECBF'nin başarısını üç nedene bağlıyor. "Bugün, piyasadan gerçekten büyük bir talep var. İkincisi, tüm kamu kurumlarından büyük bir baskı var. Üçüncüsü, Avrupa hâlâ bu alanda en iyi Ar-Ge'ye sahip." Lüksemburg'da kurulan ECBF, geçtiğimiz aylarda Avrupa İnovasyon Bankası tarafından desteklenen 100 milyon euro ile birlikte 300 milyon euro'luk destek vereceğini açıkladı. Brandkamp için bu fonu kurmak özellikle heyecan verici olmuş, çünkü sadece gezegeni kurtarmıyorlar, aynı zamanda biyoekonomiye yatırım yapan şirketlerin büyük kazançlar elde etmek için yüksek şansları olduğunu görüyorlar: "Yeniliklerin çoğu, çok büyük ve hâlâ büyüyen pazarlarla bağlantılıdır; böylece şirketler de hızla büyüyebilir. Dönüşüm süreci hızlanacak, dolayısıyla bu tür ürünlere olan talep artacak. Dinamik pazarlarda bu tür keskin değişiklikleri uygulayabiliyorsanız, büyük getiriler için daha büyük bir şansınız olur."

Başarılı örnekler

Avrupa Döngüsel Biyoekonomi Fonu'nun verdiği teşvikle pek çok yatırımcı, büyük potansiyeli görerek dikkatini pazarın yenilikçi tarafına çevirdi. Son dönemde alternatif hammaddeler kullanarak ilginç ürünleri hayata geçiren şirketler dikkat çekiyor. Bunun örneklerden biri, Hollanda'da kurulan, hayvan yemi için protein yetiştirmenin ve oluşturmanın yepyeni yollarını sıfırdan geliştiren böcek yetiştirme girişimi Protix. Yüksek teknoloji çözümleri, yapay zekâ, genetik iyileştirme programları ve robotlar kullanan Protix, böceklerden türetilen protein için büyük ölçekli üretim ve pazar oluşturma amaçlı bir tarım platformu yarattı. Şirket, düşük dereceli gıda atıklarını alıyor, bunları kara sinek larvalarını yetiştirmek için kullanıyor ve bu larvaları balık, tavuk ve evcil hayvanlar için yem hâline getiriyor. Protix'in CEO'su Kees Aarts, Sifted sitesine verdiği röportajda "Bu kategoride pazar lideri olmamızı sağlayan her şeyi kendimiz geliştirdik. Bu harika bir şey" diyor. Öte yandan, her şeyin mükemmel şekilde ilerlediğini söylemek mümkün değil. Biyoekonomi girişimleri tamamen yeni yatırımlar gerektirdiği için, üretim tesislerini kurmak ve ölçeklendirmek

zor olabiliyor. Ayrıca, tüketicileri bilgilendirmek ve talep oluşturmak kolay bir süreç değil. Tedarikten üretime, paketlenmeden pazarlamaya kadar her aşamada deneyim sıfırdan inşa edilmek zorunda. Örneğin, mantar köklerinden (miselyum) giysiler ve çantalar üreten Hollandalı şirket MycoTEX'i ele alalım. Yalnızca yeni bir malzeme değil, tamamen yeni bir üretim zinciri oluşturuyorlar. MycoTEX, miselyumdan giysi veya ayakkabıların üç boyutlu olarak üretilmesini ve kumaşların kesilmesiyle üretilen atıkların ortadan kaldırılmasını mümkün hâle getiren bir süreç geliştirdi. Şirket yetkilileri, giysi türüne bağlı olarak, üretimde kullanılan kumaşın yüzde 10'u ile yüzde 30'unun atık hâline geldiğini söylüyor. Pamuk gibi ürünleri yetiştirmek için gereken fazla miktarda sudan bahsetmiyorlar bile. Biyomühendislik konusunda çığır açan başka bir şirket de ABD'de kurulmuş Genomatica. Bu şirket, yenilenebilir bir fermantasyon yaklaşımı kullanarak naylon üretiyor. Naylon endüstrisinin dünya çapında 10 milyar dolar değerinde olduğu düşünülürse, bu oldukça vizyoner bir girişim. Sentetik bir biyoloji yaklaşımı kullanan Genomatica, naylonu yüzde yüz yenilenebilir şekilde üretmek

amacıyla bitki şekerlerini fermente edecek mikroorganizmalar oluşturuyor. Şirketin CEO'su Christopher Schilling, Forbes dergisine verdiği röportajda, "Bu ürün piyasada görünür hâle geldikçe ve ekonomisi güçlendikçe, şirketler kendilerine 'Neden bu ürünü başka bir şekilde tedarik edelim?' diye sormaya başlayacaklar" diyor. Genomatica, dünyanın en büyük naylon üreticilerinden Aquafil ile ortaklık kurarak büyük markalara sürdürülebilir naylon tedarik ediyor. Aquafil'in Econyl adlı naylon markası, aynı zamanda eski balık ağlarını, tekstil artıklarını ve diğer naylon atıklarını alıp bunları yeni hammadde kadar iyi kalitede ipliklere dönüştürüyor. Aquafil, bu dönüşüm sürecini moda ve mobilya endüstrileri için yeni bir fırsat ve çevreyi korumanın bir yolu olarak görüyor.

Değişim için biyoçeşitlilik

Dünya Ekonomik Forumu'nun Ocak 2020'de yayımladığı "Doğanın ve İş Dünyasının Geleceği" raporunda biyoekonomiye geçiş sürecinin derin dönüşümler gerektirdiği özellikle vurgulanıyor. Bu dönüşüm ve biyoekonomi hem geleneksel bilgiye, hem de ileri teknoloji ve yeniliğe ihtiyaç duysa da, nihai olarak biyoçeşitliliğe dayanıyor. Biyolojik

çeşitlilik, biyolojik sistemlerin değişen bir çevreye uyum sağlama ve gelişme kapasitesini belirliyor. Bu nedenle biyolojik kaynakların esnekliğini ve sürdürülebilirliğini sağlamak çok önemli. Bu, yalnızca doğanın mevcut durumunu koruyarak değil, piyasaya bağlı araçlardan yararlanarak biyoçeşitliliğe yatırım yapılmasını teşvik ederek sağlanabilir. Bu teşviklerin farklı bölgelerin iklimleri ve doğal özellikleri göz önünde bulundurularak yapılması gerekiyor.

Dünya Ekonomik Forumu'nun raporunu "Dünyanın Neden Bir Döngüsel Biyoekonomiye İhtiyacı Var?" başlıklı bir makale ile yorumlayan Forbes dergisi, döngüsel biyoekonominin yeni bir vizyon gerektirdiğinin altını çiziyor. Bu değişim ise endüstrileri modernize etmek ve daha döngüsel hâle getirmek için bir fırsat olarak görülebilir: "Yenilenebilir biyolojik kaynaklar, örneğin ormanlar, sürdürülebilir bir şekilde yönetilirse, doğası gereği döngüseldir ve genellikle yeniden üretilmesi daha kolaydır. Gerçekten

de sürdürülebilir ormancılık ve ahşap ürünler, dünyada döngüsel ekonominin en eski temelini oluşturuyordu. Kimya, tekstil, plastik veya inşaat gibi pek çok önemli sektör artık daha döngüsel ve daha düşük karbonlu endüstriler hâline gelmek için yeni kavramsal iş modellerine ve yeniliklere ihtiyaç duyuyor. Döngüsel biyoekonomi bunun bir katalizörü olabilir."

Bunun bir örneği, çok yönlü bir biyolojik malzeme olan ahşabı nanoselüloz adı verilen devrim niteliğinde yeni bir malzemeye dönüştürmek olabilir; bu, çelikten beş kat daha güçlü ama aynı zamanda beş kat daha hafif. Nanoselülozdan yapılan ilk araba geçen yıl Japonya'da müşterilere tanıtıldı. Polyester gibi plastik elyaflardan beş kat daha düşük karbon ayak izine sahip yeni nesil sürdürülebilir ahşap bazlı tekstiller de artık piyasada. İnşaat sektöründe de yükselen ahşap ürünler, binalarımızın ve inşaat sektörünün karbon ayak izini azaltmanın en etkili yollarından biri.

Biyoekonomiye ve biyo tabanlı ürünlere

Kimya, tekstil, plastik ve inşaat gibi pek çok önemli sektör, üretimlerini daha düşük karbonlu hâle getirmek için yeniliklere ihtiyaç duyuyor.

geçişin neden hızlandırılması gerektiği konusunda şüphe yok. Görünen o ki, asıl önemli olan, her zaman olduğu gibi, endüstrinin benimsenmesi. Endüstri liderlerinin, çeşitli nihai ürünlere entegrasyonunu hızlandırmak için sürdürülebilir ve yenilenebilir biyotabanlı malzemeler desteklenmeli. Bilinçli tüketiciler bu ürünleri kullanmaya hazır ve en önemlisi de gezegenin onlara ihtiyacı var.

BİYOEKONOMİ FAO'NUN DA GÜNDEMİNDE

Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), "sürdürülebilir gıda ve tarım" için biyoekonomiyi desteklemek üzere çalışmalar yapıyor. İnternet sitesinde yer alan ve "Gıda sistemleri dönüşümü için sürdürülebilir ve döngüsel biyoekonomi" başlığını taşıyan makalede şu analize yer veriliyor:

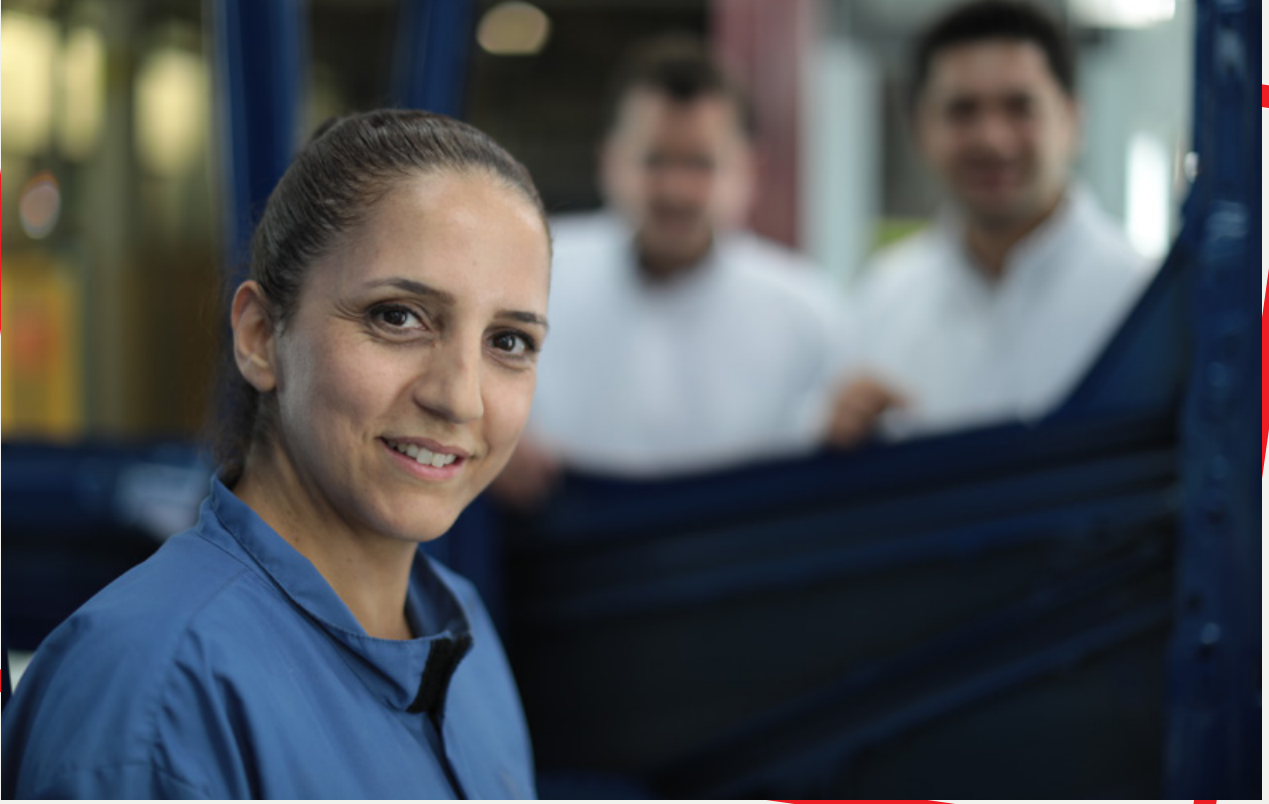
"Dünya nüfusunun 2050 yılına kadar 9,9 milyar kişiye ulaşması bekleniyorken, önümüzdeki on yıllardaki en büyük zorluğumuz, doğal kaynak tabanımızı daha fazla tüketmeden tüm dünya vatandaşlarını beslemek olacak. Bunun olası çözümlerinden biri, biyoekonomide büyüyen sektörler arasında yer alan yenilebilir böcekler, denizanası, deniz yosunları, bitki bazlı alternatifler ve hücre bazlı et gibi alternatif protein kaynaklarının gücünü açığa çıkarmak olacaktır. Yoğun hayvancılık üretiminden ve aşırı avlanmadan

uzaklaştıkça, bu yeni gıda kaynaklarıyla ilişkili, besinsel faydalar, potansiyel sera gazı emisyonlarının azaltılması ve ekosistem restorasyonu dahil olmak üzere büyük fırsatlar var."

FAO, alternatif proteinlerin ötesinde, mikrobiyom biliminin; toprak, bitki, hayvan ve insan sağlığını iyileştirmek için büyük bir potansiyele sahip heyecan verici başka bir sektör olduğuna dikkat çekiyor. Mikrobiyom araştırması ve inovasyonunun Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne ulaşmak için çok önemli olmasına rağmen yeterince araştırılmadığını vurgulayan örgüt, tarımsal plastiklerin, veteriner ilaçlarının, böcek ilaçlarının ve gübre kalıntılarının mikrobiyomu ve genel ekosistem sağlığını nasıl etkilediğiyle ilgili olarak çok fazla bilgi açığı bulunduğunu belirtiyor.

HAYALLER HEDEFİMİZ

Koç Topluluğu şirketleri teknoloji ve inovasyon alanında toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak adına hayalleri gerçeğe dönüştürmek için çalışıyor.

FORD OTOSAN'IN PUSULASI: EŞİTLİK

Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda varlık gösterdiği sektöre ve topluma ilham verecek pek çok projeye imza atan Ford Otosan, 2026 yılına kadar hayata geçirmeyi planladığı "Teknoloji ve İnovasyon Alanında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Taahhütleri"ni açıklayarak bu konudaki öncü kimliğini bir kez daha gözler önüne serdi. Topluma yönelik projelerle 100 bin kadına ulaşmayı hedefleyen Ford Otosan, teknoloji ve inovasyon alanında çalışan kadın oranını yüzde 30'a, bayilerinde STEM alanında çalışan kadın sayısını ise 2 katına çıkarmayı amaçlıyor.

Ford Otosan, Koç Holding önderliğinde uzun yıllardır toplumsal cinsiyet eşitliği alanında topluma fayda sağlayacak pek çok proje yürütüyor. Ford Otosan'ın İş'te Eşitlik Bildirgesi, Çeşitlilik Politikası ve İnsan Hakları Politikası gibi politikaları, sürdürülebilirlik vizyonunun temelini oluşturuyor.

Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensipleri (WEPS) imzacısı olan şirket, BM Kadın Birimi tarafından yürütülen HeForShe hareketi kapsamında fırsat eşitliği politikalarını destekliyor. Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik vizyonu ile 2016'da KAGİDER'in "Fırsat Eşitliği Modeli (FEM) Sertifikası"nı almaya hak kazanan ilk otomotiv şirketi Ford Otosan, dünyanın en önemli cinsiyet eşitliği araştırması olan "Bloomberg Cinsiyet Eşitliği Endeksi"nin 2021 listesinde yer almayı başaran ilk ve tek sanayi kuruluşuydu. Şirket performansını artırarak aynı endeksin 2022 listesinde de yer aldı. Türkiye'nin otomotiv sektöründe en çok kadın istihdam eden şirketi Ford Otosan, sene başında 2026 için "Teknoloji ve İnovasyon Alanında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Taahhütleri"ni açıkladı. Topluma yönelik projelerle 100 bin kadına ulaşacağını, teknoloji ve inovasyon alanında çalışan kadın oranını yüzde 30'a, bayilerdeki STEM alanında çalışan kadın sayısını ise 2 katına çıkaracağını duyurdu. Yönetim kadrolarının en az yarısı kadın olan girişimleri destekleme sözü de veren şirket, bu taahhütleri yerine getirmek için kolları sıvadı.

Ford Otosan tedarikçilerindeki saha çalışanı 100 kadın artık dijital okur yazar

Çeşitlilik politikasında taahhüt ettiği gibi otomotiv sektöründe eşit temsiliyetin sağlanması için çalışmalarına devam eden Ford Otosan, geçen yıl 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde kadın çalışanları adına AÇEV'le bir iş birliği gerçekleştirmişti. Bu yıl teknoloji ve

inovasyonda kadının desteklenmesi temasını odağına alan Ford Otosan, yeni projesinde W-Tech Teknolojide Kadın Derneği ile iş birliği yaparak tedarikçilerinde çalışan 100 kadının teknoloji odaklı vizyon eğitimleri almalarını ve teknolojik dönüşüme hazırlanmalarını sağladı.

Teknolojide Kadın Derneği ile yürütülen proje kapsamında Nisan ayında, Ford Otosan tedarikçilerinden 100 kadın saha çalışanına beş haftalık dijital okur yazarlık eğitimi, 40 kadın saha çalışanına da robotik süreç otomasyonu eğitimi planlandı. Ford Otosan bu projede eğitimin maliyetini karşılarken tedarikçiler de çalışanlarının mesai saatleri içinde bu eğitime katılmalarını sağlamanın yanı sıra eğitim süresinde kullanmaları için bilgisayar desteği sundu. Etkili cihaz kullanımı, işte yazım teknikleri, internette doğru araştırma, sosyal ağlarda kariyer yönetimi, internette kişisel güvenlik ve dijital siber güvenlik gibi alanlarda verilen eğitimlerle kadın saha çalışanlarının dijital okur yazarlık kazanması hedefleniyor.

Ford Otosan ve YGA iş birliği: Birbirini Geliştiren Kadınlar

Ford Otosan'ı Teknoloji ve İnovasyon Alanında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Taahhütleri'ne bir adım daha yaklaştıran bir başka proje ise Young Guru Academy (YGA) ile yürüttüğü "Birbirini Geliştiren Kadınlar Projesi".

Mühendislik bölümlerinin hazırlık, 1. ya da 2. sınıfında okuyan kadın üniversite öğrencilerine özel olarak tasarlanan altı haftalık online programda, 1000 kadın öğrenciye ulaşılması hedefleniyor. Up School'dan Data Science, FrontEnd, IOS, Android gibi farklı teknoloji alanlarına yönelik giriş dersleri alan katılımcılar, YGA Çift Kanatlı Birlikte Başarı Eğitimi, YGA Hayal Ortakları ile Canlı Yayınlar ve Soru Cevap Seansları, Toplumsal Cinsiyet Eşitliğiyle İlgili Farkındalık Yayınları'ndan yararlanabiliyorlar. Kadınların teknoloji alanında kendilerini geliştirmelerine fırsat yaratan program sayesinde eğitimlerini tamamlayan katılımcılar, dezavantajlı ilkokul öğrencilerine de rol model olma fırsatı buluyorlar.

Ford Otosan sürdürülebilirlik bakışıyla toplumsal cinsiyet alanına yönelik çalışmalarda öncü rol üstlenirken uzun yıllardır, hedeflerine cinsiyet, din, dil, ırk, engel gözetmeden ulaşmak için çalışıyor. Tüm İK süreçlerini toplumsal cinsiyet eşitliğini odağına alarak hazırlayan şirket, işe alımlardan terfiler, kariyer planlarından performans değerlendirmelerine kadar eşitlikçi bir yaklaşım sunuyor. Ford Otosan eşitlikçi bir toplum yaratmak hedefiyle gelecekte de öncü adımlar atmaya ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için gereken katkıları sunmaya devam edecek.

Fotograflar: Sena Nur Taşkın

“BAŞIMIZDA SİYAHTAN BİR HÂLE” ZİYARETÇİLERİYLE BULUŞUYOR

♦ ♦ ♦

Ahmet Doğu İpek'in Arter'deki “Başımızda Siyahtan Bir Hâle” başlıklı kişisel sergisi, ziyaretçileri sıra dışı bir evrene çağırıyor. Sergideki kum fırtınası, yanardağ patlaması, heyelan ve güneş tutulması gibi doğa olaylarından yola çıkan resimler, çizimler, yerleştirmeler ve video eserler, insan ölçeğini aşan görkemli varoluşlarıyla hem büyüleyici hem de ürkütücü bir nitelik üstlenen bu fenomenleri soyut bir dille yorumluyor.

Bugüne dek birbirinden değerli birçok sergi ve etkinliğe ev sahipliği yapan Arter, 19 Mayıs'ta Ahmet Doğu İpek'in "Başımızda Siyahtan Bir Hâle" başlıklı kişisel sergisine kapılarını açtı. Sanatçının son iki yıl boyunca farklı mecraları kullanarak ürettiği eserler, ziyaretçileri sıra dışı bir evrene davet ediyor. Serginin küratörü Selen Ansen, sergi rehberi için yazdığı yazıda şöyle anlatıyor:

"Arter'in gün ışığının girmediği, -1 katındaki sergi mekânında, henüz yeni doğmuş ama şimdiden sayısız deneyimle, birçok anlatıyla, geçmişten ve gelecekte sayısız devrimle, ufacık ve devasa ölçekte çokça dönüşümlerle ve irili ufaklı nice yıkımlarla yüklü bir dünya şekil alıyor. Ahmet Doğu İpek'in Başımızda Siyahtan Bir Hâle sergisi için 2020-2022 yılları arasında ürettiği yapıtlar, bizleri çeşitli mekânlar, zamanlar, kuvvetler, ölçekler, alanlar ve hızların kesişme bölgesinde konumlandırıyor. Yürüyerek kolayca katedilebilen bu fiziksel mekânda bir araya gelen yapıtlar, hem kendi mantığına sahip hem de zamanımızın gerçekliğine nüfuz eden bir dünya oluşturuyorlar. Burada, hayali ile gerçek, meydana gelen ile meydana

gelmeye devam eden bir arada ikamet ediyor; maddenin hâlleri toplumların seyrini olduğu kadar duyguların akışını da yansıtıyor. Burada, genellikle duvarların dışında, şehirlerden ve sır gibi kapalı odalardan uzakta yaşayan şeylere rastlıyoruz. Taşlar, kayalar, güneşler, yanardağlar, sıvı ve göksel uzamlar, yeraltı âlemleri ve uzak diyarlar. Burada, sadece birkaç adım atarak sonsuz mesafeleri ve sınırsız zamanları katetmek, jeolojik çağları, siyasal dönemleri ve birbirini takip eden gündüzlerle gecelerin rutin zamanını aşmak mümkün."

Ahmet Doğu İpek'in sergisi, ismini Edip Cansever'in "Tragedyalar III" [1964]

şiiirinin bir dizesinden ödünç alıyor. Ansen'in anlatımıyla; "Cansever, 'biz' ve 'siz' arasında gidip gelen bu şiirde bir dünya düzeninin yıkılışını, değerlerin çöküşünü, amansız toplumsal dönüşümler, şiddetli sanayileşme ve kentleşme ile karşı karşıya kalan bireyi kemiren yalnızlığı, kaygı ve sıkıntıyı kelimelere döküyor. İpek ise Cansever'in şiirinden kolektif bir tutulmanın ve kimseyi esirgemeyen varoluşsal bir soğuşun 'biz' öznesini muhafaza ediyor."

Sergi, merkezine aldığı fenomenlerin dehşet verici görkemi karşısında yapılacak tek şeyin görünenin seyrine dalmak olduğuna işaret ediyor. Zaman, boşluk, entropi, yaşam, hareket, döngüsellik, ölüm ve çözülme gibi kavramları çağrıştıran bu sahnelerin bir araya getirdiği unsurların hafifliğine ve uçuculuğuna rağmen ortaya çıkan ağırlık ve kaçınılmazlık hissi, yaşadığımız dönemin makro ve mikro olgularının yarattığı iklimi soyutlayarak sergi mekânına taşıyor.

AHMET DOĞU İPEK HAKKINDA

1983'te Adıyaman'da doğdu. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim Bölümü'nden mezun oldu. 2012 yılındaki ilk kişisel sergisinin (Çokluk, Sanatorium Galeri) ardından resimlerinin yanı sıra yerleştirmeleri de içeren çok kapsamlı ikinci kişisel sergisi (Günler) 2017 yılında Galata Rum Okulu'nda; Galeri Nev İstanbul'daki ilk kişisel sergisi (Aşıl) ise 2019'da gerçekleşti. 2018 yılında üç ay boyunca Paris'teki Cité des Arts misafir sanatçı programında bulunan İpek'in aynı yıl, Günler serisinden 89 çalışmasını içeren ve seriyle aynı başlığı taşıyan sanatçı kitabı SAHA Derneği'nin desteğiyle yayımlandı. 2021 yılında ise eserlerinden bir seçki Phaidon Press tarafından hazırlanan Vitamin serisinin yeni edisyonu Vitamin D3 (Today's Best in Contemporary Drawing) adlı yayında yer aldı. Bugüne kadar eserleriyle birçok grup sergisinde de yer alan İpek, İstanbul'da yaşıyor ve üretimini sürdürüyor.

Ahmet Doğu İpek'in kozmolojisi

"İpek'in yapıtları çoğunlukla figüratif olmakla birlikte, yaşadığımız çağın iklimini soyutlama yoluyla yansıtırken yaşamlarımızı derinden etkileyen küçük ve büyük ölçekli olaylara örtük bir şekilde dikkat de çekiyor" diyor Selen Ansen ve şu sözlerle devam ediyor anlatmaya: "Bu yapıtlar, daha genel bir

ifadeyle, ellerimizin veya gözlerimizin kavrayamadığı olguları –gökləri, karanlıkları, yeraltı güçlerini, tektonik hareketleri, gömülü hatıraları, sonsuz küçük, sonsuz büyük, çok uzak ve fazla yakın olanı– görünür kılıp erişebildiğimiz bir ölçeğe taşıyorlar. Sergi alanının sınırları içinde gözler önüne serilen formlar, kuvvetler ve hareketler, İpek'in kozmolojisini oluştururken sanatçının daha önce ürettiği yapıtlarla bağlar da dokuyorlar. Buraya gözlerimiz açık girsek dahi görünenle yetinmememiz gerekir. Çünkü burada yer alan somut her şey, elle tutulamaz birçok duyguyla, unutulmuş ya da henüz doğmamış birçok yaşamla bağlantılıdır. Çünkü var olan her şey aynı zamanda başka bir şeydir de. Havadan daha hafif olan, ışısız günlerin ağırlığıyla yüklüdür. Kordan daha sıcak hâldeki, karanlık ve soğuktan-da-öte bir çağdan geçtiğimizi haber verir. Nihayet, burada hareketsiz ve suskun durmakta olan, aslında bin yılların dilini konuşuyor ve yitip gidenin bazen geri geldiğini açığa vuruyor."

Hâlden hâle kesintisiz geçiş

Serginin girişinde yer alan video yerleştirmeleri, Yunan mitolojisinin dört rüzgârından birinin adını taşıyor: "Zephyr". Homeros'un "İlyada" adlı eserinde şiddetli bir rüzgâr olarak tasvir edilen Zephyros'un (karayel), giderek baharın gelişini haber veren tatlı bir melteme dönüştüğünü hatırlatan Ansen, "İpek'in bu sergi için ürettiği iki video eser, Zephyr I ve II, maddenin hâlden hâle kesintisiz geçişinin yarattığı büyüleyici gösteriyi seyreylemeye davet ediyor bizi" diyor ve sözlerine şöyle devam ediyor: "Bir miktar mürekkebin büyük bir bardak sudaki hareketini kaydeden İpek, ölçeklerle oynayarak, gerek doğanın, gerek devletlerin ve halkların kendi nispetlerinde meydana getirdikleri olayları yapay bir şekilde ve mütevazı araçlarla yeniden üretiyor. Yapıt, adını aldığı rüzgârın, mevcut düzeni bozma ve değişim yaratma kapasitesine sahip öngörülemez hareketlerinin yanı sıra itici gücünü de muhafaza ediyor. Neden

göstermeksizin maddenin hareketine odaklanan Zephyr serisi, soyut ve evrensel bir boyut kazanıyor: Durmadan başkalaşıma uğrayan ve gözlerimizin önünde devinen bu ele geçmez, dinamik form, bir arzuyu, bir hengâmeyi veya bir isyanı somutlaştırabileceği gibi, kurak bir ortamda baş gösteren bir kasırgayı veya bir kum fırtınasını da çağırıştırabilir."

Zephyr başlığını taşıyan video eserler, ziyaretçiyi maddenin hâlden hâle kesintisiz geçişinin yarattığı büyüleyici gösteriyi seyreylemeye davet ediyor.

Selen Ansen ve Ahmet Doğu İpek sanatçının atölyesinde

“Çok uzaktan ve hep”...

Ahmet Doğu İpek’in “Çok uzaktan ve hep” serisi ise ayın güneş ile aynı hizaya gelmesinin neden olduğu döngüsel fenomeni, ışığın yokluğunu odağına alıyor. Yan yana dizilmiş 150’ye yakın eserden oluşan seri, minimal ve soyut bir dile sahip. Uzaktan birbirine benzeyen eserlerde yaklaştığınızda farklı ayrıntıları fark ediyorsunuz.

İpek’in güneşi değil, güneşin ışığının karartılmasını resmettiğinin altını çizen Selen Ansen, sergi rehberindeki yazısında şu yorumu yapıyor: “Siyah yağlıboya bir daireden oluşan her bir tutulma, kâğıdın üzerinde yavaş yavaş yayılan yağın oluşturduğu yarı saydam bir hâle ile çevrili. Sanatçının bu jesti ikili bir süreç doğuruyor. Örtme ve açığa çıkarma eylemlerini, opaklık ve saydamlığı bir arada barındıran eser serisi, böylelikle sakladığı güneşe aynı zamanda can da veriyor. Siyahın yolunu izleyerek gecenin ve karanlığın âlemine giriyoruz, fakat bu çizimler tek renk değil yine de. Her tutulma biçim ve renk tonları çeşitliliği sunuyor. Tekrara dayalı kesin jestler uygulayan İpek, ardından malzemelerine birbirleriyle etkileşime girme, zamanla evrilme ve dairenin konturları tarafından belirlenen sınırları ihlal etme özgürlüğü tanıyor. Böylece ‘Çok uzaktan ve hep’, performatif boyutu olan bir ‘açık yapıt’ hâline geliyor: Her tutulma, sergi süresince sanatçının jest ve müdahalesinin ötesinde şekillenmeye ve dönüşmeye devam edecek.”

Albino Adası ve Kör Volkan

Ahmet Doğu İpek’in sergisinde yer alan etkileyici eserlerden bir diğeri ise “Albino Island”. Bu, Güney Pasifik Okyanusu’nda, sanatçının hayal ettiği bir ada. Adanın ortasında, karanlık dumanlar püskürten aktif bir yanardağ bulunuyor: Latince “kör” anlamına gelen “caecus” kelimesinden ismini alan “Caecus Volcano”... Yanardağdan yükselen duman, ada topraklarının üzerini kaplayarak güneş ışığını engelleyen

renklilik çağına girmiş bulunuyoruz. Bu başka yer, hem hiçbir yerde hem her yerde, hem belli bir zamanda hem tüm zamanlarda, günlerin birbirini takip ettiği ve birbirine benzediği, bir şeyin varlığını yokluğundan ayıran hiçbir şeyin bulunmadığı her yerde olabilir.”

karanlık bir tabaka oluşturuyor ve bu adada doğan, büyüyen ve ölen her şeyin beyaz olmasına etki ediyor.

Selen Ansen, eserleri şöyle yorumluyor: “Albino Island ve Caecus Volcano isimli yapıtlar bize görüş için gerekli mesafeyi sağlar; körleşme sonucu kör olmuş bu adada, gözlerimizi ne kadar açarsak açalım çabalarımızın beyhude olduğuna, neticede orada bir sis perdesinden başka bir şey göremeyeceğimize işaret eder. Her iki eser de, serginin ana temalarından biri olan ışsızlık durumunu bir coğrafya ölçeğine taşır. Aynı zamanda Edip Cansever’in Tragedyalar’ında gözler önüne serdiği monotonluk ve yavanlık çağı da olan tek

Karanlığı yansıtan taşlar

Sergideki “Suretler” serisinde ise birçok taş yer alıyor. Bunların bazıları doğal taşlar, bazıları ise kâğıt üzerine suluboya ile resmedilmiş eserler... Sergi için Ahmet Doğu İpek’in siyah suluboya ile birçok taş betimlediğini anlatan Selen Ansen, bu taşların karanlığı kendi tarzlarında ifade edebilmek için onu âdeta içlerine çekmiş olduğunu söylüyor ve “İpek, yarattığı taşları ehlileştiriyor, onlara konuşmayı öğretmiyor, yine de onlara kulak kabartmaya teşvik ediyor” diyor.

Zengin çağrışımlarla yüklü bu sıra dışı sergiyi, 29 Ocak 2023’e kadar, pazartesi günleri hariç her gün ziyaret edebilirsiniz.

SELEN ANSEN HAKKINDA

1975’te İstanbul’da doğdu. Strazburg March Bloch Üniversitesi’nde Modern Edebiyat ve Sinema (yüksek lisans) eğitimi aldıktan sonra 2001 yılında Sanat Teorisi ve Pratikleri alanında doktorasını tamamladı. Başta Strazburg Ecole Supérieure des Arts Décoratifs olmak üzere Fransa’da farklı sanat ve tasarım okullarında sanat teorisi ve sanat felsefesi eğitimi verdi. 2009–2015 yılları arasında İstanbul Bilgi Üniversitesi’nde Felsefe ve Toplumsal Düşünce ile Karşılaştırmalı Edebiyat yüksek lisans programlarında öğretim görevlisi olarak çalıştı. Ansen, Arter ile ilk temasını 2011’de küratörlüğünü yaptığı Berlinde de Bruyckere (Yara, 2012) sergisi aracılığıyla kurdu. 2015’te Arter’in küratoryal ekibine katılan Ansen, bu kurumda birçok serginin küratörlüğünü yaptı; çeşitli uluslararası yayınlara yazılarıyla katkıda bulundu.

“DÜNYADA DEĞİŞİM EKOLOJİK MESELELER YÜZÜNDEN BAŞLAYACAK”

♦ ♦ ♦

İlk romanı “Işık Ülkesinden” ile 2019 yılında Yunus Nadi Roman Ödülü’nü kazanan Zeynep Göğüş, “Zeytin Kuşu” romanını ise “bir başkaldırış ve direniş kitabı” olarak tanımlıyor. “Doğayı her incitişimizde kendimize zarar veriyoruz” diyen Göğüş ile hayat hikâyesini ve çevre sorunlarını bir direniş kurgusu penceresinden romanlaştırdığı “Zeytin Kuşu”nu konuştuk.

YAZI
Arzu Erdoğan

O bir gazeteciydi. Bir anda (söylediğine göre pek de bir anda değil aslında) gazeteciliği bıraktı. Ama yazma tutkusu onu edebiyata yönlendirdi. Kendi deyimiyle "obez" bir okurdu, iyi de bir yazardı. Ama yazabilmenin kibrine kapılmayıp yaratıcı yazarlık dersleri aldı. Böylelikle annesinin ailesinin hikâyesinden yola çıkarak kurguladığı "Işık Ülkesinden" çıktı ortaya. Yayınevinin kendisinden habersiz yarışmaya gönderdiği kitap, 2019 yılında Yunus Nadi Roman Ödülü'nü kazandı. Ardından "Zeytin Kuşu" kitabı geldi. Gazetecilik yaptığı dönemde de çevre üzerine yazdığı yazılarla dikkat çeken yazar, kitabında da yine ekoloji vurgusu yapıyor. Gazeteci yazar Zeynep Göğüş ile kendi öyküsünü ve "Zeytin Kuşu"nu konuştuk.

Siz eski bakan ve gazeteci Ali İhsan Göğüş'ün tek çocuğusunuz. Nasıldı babanızla ilişkiniz? Baba-kız aşkı veya güllerin savaşı? Nasıl tanımlarsınız? Ergenliğe kadar mükemmeldi. Çok sevgi alan bir çocuktum. Bazen insan geçmişini hakkında düşünürken gereken ilgi ve sevgiyi görüp göremediği konusunda

tereddütte düşüyor ya, ara ara karşıma çıkan eski fotoğraflar ve mektuplar var. Oralardan sevilen bir çocuk olduğumu anlıyorum. Hatta küçücükken babam kucağında iş yerine götürmüştü beni. Fakat ergenlikten itibaren atışmaya başladık. Pek çok politik konuda anlaşamıyorduk; bu uzun sürdü. Babamın 65 yaşını aşması ve benim de büyümemle birlikte birbirimizi daha iyi anlamaya başladık. Ayrıca insanlar değişiyor. Ben babamda çok büyük değişim gördüm. 40 yaşındaki babamla 65 yaşındaki babam arasında hoşgörü ve tahammül açısından muazzam bir fark vardı. Belki de çocukların ebeveynler üzerinde böyle bir etkisi olabiliyor.

Ya annenizle ilişkiniz?

Onunla daha sakın bir ilişkimiz vardı; çok sevgi doluydu. Annem İngiliz edebiyatı okumuştü. Şimdi onunla daha fazla edebiyat konuşmadığım için dövünüyorum. Mina Urgan'ın öğrencisi olmuş. Benim de edebiyat okumamı istedi. Fakat bunu bana sunuş şekli, beni o alandan tamamen uzaklaştırdı ve hiç düşünmedim. Çünkü "Aile hayatıyla uyumlu bir mesleğin olur" demişti. Bu da

benim hiç ilgimi çekmiyordu, tamamen bambaşka bir yerdeydim. Şimdi mesela Macbeth üzerine kitaplar okuduğum vakit, annemle edebiyat sohbetleri yapmadığıma hayıflanıyorum. Çok güzel bir ortak alanımız olabilirmiş, kaçırdım.

Hepimizin böyle "keşkeleri" var ne yazık ki...

Evet, hele kaybettikten sonra daha çok oluyor. Annemle özellikle 40 yaşından sonra yakın bir ilişkim oldu. Her telefonda "Seni seviyorum" diyordum ona.

Bir arkadaşım "Tek çocuk olmak, yarım doğmuşsun gibi" diye bir tanımlama yapmıştı. Kuşkusuz bu kişisel bir his ama size nasıl hissettirdi tek çocuk olmak?

Hayır, hiç öyle hissetmedim diyebilirim. Kalabalık bir aileydik, kuzenler vardı. Özellikle yaz aylarında hep onlarla beraberdik. Komşuluk ilişkileri şimdiki gibi değildi; çok güzeldi. O eski çocukluk arkadaşlıklarını hâlâ korumaya özen gösteriyorum. Onlarla uzun süreler görüşmeseniz bile, ilk görüştüğünüz anda ilişki kaldığı yerden devam ediyor. Öte yandan tek çocuk olmanın faydasını

bile gördüğümü söyleyebilirim. Çünkü baştan itibaren yalnızlıkla barışık olarak büyüyorsunuz ve bu çok kıymetli. Yalnızlık, başınıza gelmiş kötü bir şey gibi değil; eğer onunla barışıksanız tam tersine kendinize ayıracağınız vaktin daha çok olması anlamına geliyor; âdeta bir lüks. Hatta yalnızken daha üretken olabiliyorsunuz. Fakat buradan kolektif projelere inanmadığım da anlaşılmasın. Yazarlık atölyesinde tanıştığım arkadaşlarla "Tanıdık Yabancılar" adı verilen, eski buluntu fotoğraflara, 200 kelimeyi aşmayan kısa öyküler yazdığımız bir proje yaptık. O zamana kadar yazarlığın tek başına yapılan bir eylem olduğunu düşürdüm. Ama o proje sırasında herkesin birbirine katkısı oldu. Bu çok keyifliydi.

Gazeteciliğe başlama hikâyeniz nasıl? Babanız nedeniyle gazeteciliğe mi yöneldiniz, yoksa bu sizin bilinçli tercihiniz miydi?

Çocukluğumun bir bölümü Esentepe Mahallesi Gazeteciler Sitesi'nde geçti. Evimize sürekli gazeteciler gelip giderdi. Öyle bir ortamda büyüdüm. Fakat tam da benim politize olduğum 1969 yılında televizyon yayınları başlamıştı. Ve Örsan Öymen, Mehmet Barlas, Zeki Sözer'in yer aldığı muhteşem bir tartışma programı vardı. Öyle bir program yapabilmeyi hayal etmiştim. Dolayısıyla babamın mutlaka bir etkisi olmuştur. Fakat esas politik ortamın ve hayatımıza yeni giren televizyonun da etkisiyle sinema okuyup televizyon gazetecisi olmak istedim. Ama bunu beceremedim.

Neden öyle dediniz?

Belçika'da çok iyi bir sinema okulu vardı, sınavlarını kaçırdım. O zamanlar babamın bana sürekli söylediği bir şey vardı: "Sen fakir bir milletin parasıyla gidip okuyorsun. Bir an önce okulu bitireceksin ve döneceksin." Yıllar sonra Benazir Butto'nun hayat öyküsünü okurken benzer sözleri onun da babasından duyduğunu öğrendim.

"Yalnızlık, başınıza gelmiş kötü bir şey gibi değil; eğer onunla barışıksanız tam tersine kendinize ayıracağınız vaktin daha çok olması anlamına geliyor; âdeta bir lüks."

Sanırım çocuklara böyle bir sorumluluk yükleyen bir kuşak vardı. Babamın sözünü dinleyerek hızlı hızlı okuyup hemen döndüm. Bir tane televizyon var; o da TRT ve orada da prodüktör kadrosu yok. Bunun üzerine haber merkezine mütercim olarak girdim. O dönem dil bilmenin iş hayatında bana göre olumsuz bir yönü vardı. "Madem dil biliyorsun, yabancılarla haber yap, çevirmen ol" gibi yönlendirmelerle karşılaşılıyordunuz. Sonra yine TRT'de Dış Yayınlar'a geçtim; Fransızca yayınlar şefi oldum. Bütün dünya dillerinden yayın yapılan çok güzel bir ortamdı. Mesela Afganca yayını eski Afgan Kralı'nın oğlu yapıyordu. Orası bana çok şey kattı. Sonrasında da burs alıp yüksek lisansım için tekrar Brüksel'e gittim ve orada kaldım; gazetecilik yapma fırsatım da oldu.

Dönüşte neler yaptınız?

Milliyet gazetesine girdim ve benim için tek seçenek o zaman "Beyoğlu muhabirliği" denen diploması muhabirliğiydi. Sonra bir ara Hürriyet'te şef oldum, ardından da köşe yazarlığı geldi. Bu arada yanlış da anlaşılacak istemem; dil bilmek çok önemli, yeni dünyalar katar insana. Ama benim özelimde, istemediğim yerlere itildiğimi

söyleyebilirim. Kısaca benim için en azından bir dönem, dezavantaj oldu dil bilmek.

Gazeteciliği işinizin zirvesindeyken bir anda bıraktınız. Sizi bu süreçte götüren neydi?

Doğrusunu söylemek gerekirse merkez medyanın önemli gazetelerinde çalıştım ve pek çok gazeteci gibi ben de iki kez kovuldum. Bir noktadan sonra artık o sistemin içinde var olmak istemediğimi fark ettim. Çünkü kimseye müdanası olmadan yazan biriydim. Son işimi ise kendim bıraktım. Bugünden geriye baktığımda petrol boru hatları, enerji ve kadın konularında yazdığım yazıların tehlikeli sularda yüzmek olduğunu görebiliyorum. Sonrasında da şöyle bir duygu geldi: Başka bir şey de yapabilirim ve hayatımda yeni bir pencere açmak istedim.

Ben de tam onu soracaktım; sonra kulvar değiştirdiniz ve yazarlığa yöneldiniz...

Yazmak en iyi bildiğim işti. Ve okumak... Obur bir okurdum ve çok sevdiğim romanlar vardı hep aklımda. Mesela Orhan Pamuk'un "Cevdet Bey ve Oğulları", Ayla Kutlu'nun "Bir Göçmen Kuştı O" romanlarından yola çıkarak aklımda bir köşesinde "Niye kendi ailemin göç hikâyesini anlatmayayım" gibi bir düşünce vardı. İlk romanım "Işık Ülkesinden" in temelleri 30-35 sene önce atılmıştı. Sonradan kütüphaneme baktığımda, "Yazmak Üzerine", "Roman Sanatı" gibi kitaplar da gördüm. Demek ki hep bir ilgim vardı, ama bir türlü de vakit bulamıyordum. O arada "Bir Avrupa Rüyası", "Oğluma Avrupa Mektupları" gibi deneme kitaplarım çıktı.

Bu bir hazırlıktı öyleyse...

Olabilir. Çünkü "Bir Avrupa Rüyası" çıktığında "Bu kitap roman da olabilirdi" diyenler oldu. Roman yazmak ertelenmiş bir projeydi diyelim çünkü gerçekleşmesi epey vakit aldı.

Yaratıcı yazarlık dersleri aldınız. Siz zaten yazıyordunuz; yaratıcı yazarlık size ve yazılarınıza neler kattı?

Çok şey kattığını söyleyebilirim. Öncelikle roman yazma tekniğini öğrendim. İyi yazı yazmayı biliyordum, ama söz konusu roman olunca işin tekniğini öğrenmek istedim. Bunu kendi kendine de öğrenebilir insan, ama hızlı ilerlemek istedim. Yazarlık atölyelerinde iyi bir hoca yeteneğinizi parlatır. Roman yazmayı iyi bir yerde öğrenmek ve edebiyattan daha fazla haz almak istedim. Boğaziçi Üniversitesi Murat Gülsoy Yaratıcı Yazarlık Atölyesi'ne katıldım. Eskiden obez bir okurdum, bugünse artık daha iyi bir okur olduğumu düşünüyorum. Çünkü okuduğum kitaplardan aldığım zevk daha yüksek şimdi. Eğer sizde bir yetenek varsa, o yeteneğin ortaya çıkmasında, yeteneğin parlatılmasında önemli bir işlevi var yazarlık atölyelerinin.

Sizi ilk romanınız olan "Işık Ülkesinden"i yazmaya götüren süreç nasıldı?

Türkiye'nin kimlik meseleleriyle ilgili, daha belgesel tarzında, röportajlar yaparak ya da deneme türü gibi bir şey yazmak vardı aklımda. Fakat yazarlık kursuna gittikten sonra, aklımdakileri bir roman kurgusuyla anlatabileceğime ikna oldum. Anne tarafım göçmen. Bir göç hikâyesini kimlik meselelerini de gündeme getirerek yazabilirim diye düşündüm. Çok hızlı yazdım, yaklaşık beş ayda bitti kitap. Bazıları bir romanı yazmaya başlarken, onun bütün şemasını çıkarıyor; karakterleri, karakterlerin özelliklerini belirliyor. Kısaca ormana girdiklerinde hangi yoldan yürüyeceklerini biliyorlar. Karakterler tabii ki belli olmak zorunda. Ama benim yöntemim bu değil. Ben yolda yazıyorum diyebilirim. Ana karakterlerin arasına başka karakterler girebilir, bazı karakterler çıkabilir. Kısaca roman, kafamda yazarken şekilleniyor.

"ÖDÜL ALMAK BİR SORUMLULUK YÜKLEDİ"

"Işık Ülkesinden" adlı ilk romanınızla Yunus Nadi Roman Ödülü'nü kazandınız. Böyle bir beklentiniz var mıydı, yoksa tamamen sürpriz mi oldu?

Yayınevim romanı benden habersiz göndermiş yarışmaya; benim için o ödül tamamen bir sürpriz oldu. Hatta "Katıl" diyenlere de "Aman olur mu hiç canım?" deyip, itiraz etmiştim. Ödülü alınca çok mutlu oldum. Sonrasında şunu düşündüm: Ben bu romanı ödül almak için yazmadım ki... Sonra fark ettim ki asıl iyi olan da bu zaten. Çünkü bir şey başarmak için yazarsanız, kendinizi kasarsınız; kaleminizi özgür oynatamayabilirsiniz. Ama ödül almak bir sorumluluk yükledi ve aynı zamanda şevk verdi. Bunu da inkâr edecek değilim; Yunus Nadi Ödülü, değerli bir ödül.

En sevdiğim kısmı da araştırma. Kendim de bir şeyler öğrenmeliyim. Bunu seviyorum.

Gelelim "Zeytin Kuşu"na... Karakterler çok sahibiydi. Romanın ana karakteri Zeta'da Zeynep Göğüş'ten neler var?

"Zeytin Kuşu"nu çok severek yazdım; bendeki yeri ayrıdır. Zeta'da tabii ki benden çok şey var, ama sadece Zeta'da değil, bütün romanlarımın karakterlerinde ister istemez yazarı olarak benden izler vardır. Karakterin cinsiyeti ya da yaşı fark etmez; sonuçta karakterin zihnine girip yazmak önemli. Empati gösterebilmek, gözlemi aktarabilmek... Flaubert ve Madam Bovary karakteri gibi... Yazar her türden karakteri yazabilir ve hepsine de kendinden bir parça aktarabilir.

Zeta-Bulut ilişkisine dair neler söylersiniz? Sizin de bir oğlunuz var... Kitapta karşılıklı bir saygının yanında, bir kavga hâli de var ana oğul arasında...

Olmaz mı? Bütün erkek çocuk veya ergen anneleri bilir bunu. O zamanlar Facebook'ta ergen annelerinin

"Eskiden obez bir okurdum, bugünse artık daha iyi bir okur olduğumu düşünüyorum. Çünkü okuduğum kitaplardan aldığım zevk daha yüksek şimdi. Eğer sizde bir yetenek varsa, o yeteneğin ortaya çıkmasında, yeteneğin parlatılmasında önemli bir işlevi var yazarlık atölyelerinin."

olduğu bir gruba katılmışım. Orada okuduklarım beni çok rahatlatıyordu. Çünkü yaşananların bize özgü olmadığını görüyordum. Tabii ki zorlandık. Erkek çocuklar ergenlikten geç çıkıyor, hatta bazıları hiç çıkmıyor diye şaka yapanlar da var. Tabii zamanla çok farklı bir evreye geliyorsunuz. Herhalde yaşadığımız o zorluklar da Zeta ve Bulut ilişkisine yansımıştır.

Kentte ilk eylemler başladığında Zeta'nın tuhaf bir küçümseme hâli var. Âdeta kentli duyarlılığını sahici bulmadığını hissediyorsunuz. Oysa çok sahici eylemler de görmüştük. Size veya Zeta'ya böyle düşündüren neydi?

Zeta olaylara öncelikle köyden bakan bir karakter. Çünkü o, başlangıçta bir köylü kızı... Her ne kadar sonradan kente yerleşip felsefe okuyup kendini geliştirmiş olsa da özü zeytinliklerde kalmış olan bir karakter. Oradan bakıldığında, kentin nasıl göründüğünü vermeye çalıştım. Ayrıca benim de "Beyaz Türklerin" bazı davranışlarını ve olaylar karşısında verdiği tepkileri yetersiz gördüğüm zamanlar da oluyor. Belki bunu eleştirmek istedim.

"Zeytin Kuşu"nda köylü ile kentlinin

birbirinden çok uzaklaştığını, çok koptuğunu söylüyorsunuz. Sizce bağ ne zaman koptu? Sizin yarattığınız kurgusal kaynaşma çok umut verici, ki gerçek hayatta da örneklerini gördük. Ama devamlılığı yok gibi; ne dersiniz?

Aslında ortak dertler var. Onun için köyde taş ocağı kurmak isteyenlerle, kentteki rantçılara karşı ortak bir direniş söz konusu kitapta. Herhangi bir direnişin taşıyla bağ kurmadan başarılı olabileceğine olan inancım zayıf. Bunu yalnızca kıyı şeridindeki yerler için söylemiyorum; tüm Türkiye için geçerli. Çünkü çok farklı tellerden çalışıyoruz. Nitekim romanda Attila İlhan'ın "Yeşil Fular" şiirinden yola çıkarak, bağı yeşil-çevre üzerinden kurmaya çalıştım. Çünkü orada her iki tarafı da derinden etkileyen ortak bir mesele vardı: Ekolojik sorunlar... Zaten dünyada değişimin de ekolojik meseleler yüzünden başlayacağına inanıyorum. "Zeytin Kuşu" bir başkaldırı ve direniş kitabı. O ruhla yazıldı. Bende "Yeter artık!" deme ihtiyacıydı bu romanı yazdırtan. Zeta'nın asıl adı da bu yüzden Yeter zaten.

Kitapta yakın gelecekte açlık göçleri olacağını söylüyorsunuz. Bu âdeta bir kavimler göçü, değil mi?

Dünya öyle bir noktaya doğru hızla

gidiyor. Nasıl bir çare bulunacağını ben de bilmiyorum. Ama bütün bu yaşadığımız savaşlar, ekonomik çöküş ve doğaya yapılan zulmün sonunda bir ortak arayış çıkabilir ve insanoğlu sadede gelebilir gibi geliyor bana. Çünkü doğayı her incitişimizde, kendimize zarar veriyoruz. Hatta geleceğimizi de tehlike altına sokuyoruz.

Bu ayrışma yalnızca köylü ve kentli arasında değil; sosyologlar Türk halkının çok fazla ayrılmış durumda olduğuna dikkat çekiyor. Sizce bir toplumsal mutabakat ve barışma için umut var mı?

Bence asıl ihtiyacımız, toplumsal mutabakat olmayabilir. Herkesin aynı fikirler etrafında bir araya gelmesi faşizme davetiye çıkarabilir. Eğer bir mutabakat olacaksa, demokratik değerler üzerinde olmalı. Demokratik değerlerde birleşilirse herkesin birbirine benzemesi gerekmiyor. Farklı fikirlerde, farklı dünya görüşüne sahip insanlar eğer demokrasi şemsiyesi altında buluşurlarsa, buradan doğru bir yöneliş çıkabileceğine inanıyorum. Toplumsal barışı getirecek olan da budur.

Ve mutlu son...

Kötülüğün galip gelmesine gönlüm razı olmadı diyeyim.

divan

bodrum

THE NEW
CHAPTER

ÇOCUKLARIMIZIN YAZ TATİLİ KİTAPLARLA ZENGINLEŞECEK!

Çocuklarımızın heyecanla beklediği yaz geldi. Şimdi dinlenme ve eğlenme zamanı... Bu keyifli günlerde onların en değerli arkadaşlarından biri ise hayal güçlerini ateşleyecek, dünyalarını zenginleştirecek, tatilin dolu dolu geçmesini sağlayacak kitaplar olacak. İşte, çocuk edebiyatı dünyasının renkli, etkileyici ve heyecan veren örnekleri arasından küçük bir seçki...

YAZI

Mine Akverdi Denктаş

Çocuk edebiyatı her geçen gün daha da zenginleşiyor. Bir yandan hepimizin hafızalarında yer etmiş klasikler tekrar tekrar basılırken diğer yandan hem yerli hem de yabancı yazarlardan göz dolduran yepyeni özgün eserler de raflarda yerini alıyor. Bugünlerde birbirinden güzel, renkli, neşeli, etkileyici çocuk kitapları minik kitap kurtlarını heyecan verici hayal yolculuklarına çıkarmak için art arda çocuklarla buluşuyor. 1945'te efsanevi çocuk dergisi Doğan Kardeş ile yayıncılık hayatına başlayan, bugüne kadar Nâzım Hikmet'ten Gülten Dayıoğlu'na, Sara Şahinkanat'tan Feridun Oral'a, J.K.

Rowling'den Ferenc Molnár'a çocuk ve gençlik yazınının zengin örnekleriyle çocuklara kocaman bir derya sunan Yapı Kredi Kültür Yayıncılık (YKY) bu alanda önde gelen yayınevlerinden... Hâliyle YKY de yaz tatilini bir kucak dolusu yeni kitapla karşılıyor. "Dünyayı merak edenler için" sloganıyla ilk kitaplarını Eylül 2020'de yayımlayan Koç Üniversitesi Yayınları bünyesindeki Koç Üniversitesi Çocuk (KÜ Çocuk) kitaplığı da minikleri çocuk edebiyatının en seçkin örnekleriyle buluşturuyor. İşte bu iki önemli yayınevinden çıkan, çocukların yaz tatilini zenginleştirecek birbirinden güzel en yeni çocuk kitapları...

Milanda'nın Şarkısı

Müzik insanları buluşturur, müzik her şeyi güzelleştirir... Milanda da her sabah büyükannesini ziyarete gidiyordu ve ikisi birlikte yapmaktan en hoşlandıkları şey şarkı söylemekti. Ama bir sabah Milanda büyükannesini evinde bulamadı. Onu bırakıp nereye gitmişti? "Milanda'nın Şarkısı" çocukların zor zamanlarına müziğin büyüdü dünyasının nasıl eşlik edebileceğini anlatan bir hikâye. Nazlı El Korek'in yazdığı, Gizem Darendelioğlu'nun resimlediği "Milanda'nın Şarkısı", Doğan Kardeş etiketiyle 3-8 yaş grubu miniklere sesleniyor.

Uzaydaki Renkli Orman

Kim derdi ki uzayın derinliklerinde rengârenk bir ormana karşı çay içeceğiz? Bu orman, hem renkli hem sihirli... Onu böylesine güzel yapan; tohumları toplayan, serpen eller, yeşermesini izleyen gözler ve ormanı büyüten kalpler... İçinde saydam, simli sarmaşıklar,

gülen gelincikler, bir orkestranın içine sığabileceği uzay sekoyaları ve her derde deva binbir diken, kök ve yaprak var... İşte tüm bunların nasıl bir araya geldiğinin cevabı da "Uzaydaki Renkli Orman" kitabında! İlgin Verryeri Alaca'nın hem yazıp hem de resimlediği "Uzaydaki Renkli Orman" yalnızca okumaya değil, harika görselliğiyle düş kurmaya da davet ediyor. Bununla da kalmıyor; ilgi çekici yerler, gezilecek müzeler ve okunacak başka kitaplar da öneriyor. Koç Üniversitesi Yayınları'ndan çıkan "Uzaydaki Renkli Orman"da bir de sürpriz var: Herkesin kendi ormanını oluşturabileceği, uzay gezisini planlayabileceği bir poster!

Günlerden Bir Gün

Esnelemelerin bulutlara dönüşebildiği, trenlerin denize girip yunuslara ıslık çalmayı öğrettiği gerçeküstü bir dünyaya dalış yapmaya hazır mısınız? İtalya'nın küçük bir dağ köyünde büyüyen ve sonra ülkesinin en önemli çocuk kitapları ödülleri "Andersen En İyi Yazar Ödülü"nü kazanan usta kalem Giusi Quarenghi'nin eğlenceli metni ve yine bol ödüllü İtalyan illüstratör Simona Mulazzani'nin harika çizimleriyle hayat bulan "Günlerden Bir Gün" işte böyle bir dünyanın kapılarını açıyor. Koç Üniversitesi Yayınları'nın çocuklarla buluşturduğu "Günlerden Bir Gün", hayal gücünü yansıtan, belki de ancak

bir çocuğun bakış açısıyla kavranabilecek düşsel ve şiirsel bir anlatım...

Dünya Üzerine Küçük Bir Kitap

Dikkat! Bu kitabın yazarı bir fare! Yazar Geronimo Stilton, Fareler Adası'nda doğdu. Kemirgen Edebiyatı bölümünde Fareloji ve Felsefe bölümünde Karşılaştırmalı Arkeofareloji okudu. Fareler Adası'nın en ünlü gazetesi "Kemirgenin Sesi"nin yayın yönetmeni. Kitapları 40'tan fazla dile çevrildi, sadece İtalya'da yaklaşık 30 milyon adet, dünyada ise 100 milyon adetten fazla satıldı. Geronimo Stilton, yeni yayımlanan kitabı "Dünya Üzerine Küçük Bir Kitap"ı şöyle anlatıyor: "Hafta sonunu yemyeşil doğada muhteşem ağaçlar, hayvanlar, renkler ve sesler arasında geçirme fikri kulağa ne güzel geliyor değil mi? Ailemle birlikte Doğan Beyaz Denizkabuğu Yatağı'nı keşfetmek için macera dolu bir yolculuğa çıktık. Doğamızı korumanın ilk adımı bize yuva olan gezegenimizi tanımakla başlıyor. Gelin bu maceraya siz de katılın! Dünyamıza saygı duymak gibi çok önemli değerler üzerine özel olarak hazırlanmış bu küçük kitabı elinizden bırakamayacaksınız. Çünkü okumak, büyümemize ve bize yuva olan dünyamızı keşfetmemize yardımcı olur, size Geronimo sözü." Yapı Kredi Yayınları'ndan şaşırtıcı bir kitap... Hadi durmayın, çocuğunuzu Geronimo ile tanıştırmın!

Mavi Karga ile Aslan'ın Oyunu / Ormanda Karantina

Çocuk yazınımızın üretken kalemi Yalvaç Ural, "Mavi Eşek'in Serüvenleri"nin ilk kitabında, küçük okurlarını Ormangiller'le tanıştırmıştı. "Yazar" ve "Çizer"e karşın, kendi öykülerini yazıp oynamaya çalışan ama her defasında bu gülünç ikilinin planlarının bir adım gerisinde kalan Ormangiller'in sürükleyici maceraları çok sevildi. Bu çılgın maceralar, serinin altıncı kitabı "Mavi Karga ile Aslan'ın Oyunu" ile devam ediyor. Yalvaç Ural'ın yazıp Erdoğan Oğultekin'in resimlediği "Mavi Karga ile Aslanın Oyunu"nda bu kez Ormangiller dünyanın her yerinde etkisini gösteren koronavirüs ile karşı karşıya kalıyor. Maske, mesafe ve dezenfektan üçlüsü bir anda hayatlarına giriveriyor. "Artık öykülerimizi biz yazacağız" diyen Kral Aslan ve Eşek'in rengini alan Mavi Karga, bir yandan salgın önlemleriyle ilgilenip bir yandan yazıevinde yeni serüvenleri için çalışırken beklenmeyen konuklar çıkageliyor... Kral Fil ve otçul arkadaşlarını ormanda büyük bir sürpriz bekliyor. YKY Doğan Kardeş'ten 8-12 yaş etiketiyle çıkan Mavi Karga ile Aslan'ın Oyunu, okurunu Ormangiller'in gülmecelerle dolu yaşamına çağırıyor.

Protesto

Her şey bir kuşun şarkı söylemeyi bırakmasıyla başladı. Diğer kuşlar da ona sessizlikte eşlik ettiler. Ve kediler miyavlamadı; köpekler havlamaz, kurtlar ulumaz, böcekler vızıldamaz oldu... Haklarında belgeseller çekilen penguenler yürümekten, inekler süt vermekten vazgeçti. Tüm dünyada, sanki bütün hayvanlar bir anlaşma yapmış gibiydi... Portekizli illüstratör Eduarda Lima'nın ilk resimli çocuk kitabı olan Protesto, çevre duyarlılığı konusunda bir "sessiz çılgınlığı" duyuruyor bizlere. Klişelerden uzakta, gülümseten sonuyla daha da çok düşündürüyor... Koç Üniversitesi Yayınları'ndan; görselleriyle de büyüleyen, zamanın ruhuna uygun bir çocuk kitabı...

Nehir Çocuk

"Ben büyüyünce nehir olacağım" diyor küçük Abel gururla. Ancak arkadaşları

bunu saçmalık olarak görüyor. Ama Abel yine de iyimserliğini koruyor ve "Neden olmasın!" diyor. Bir nehir olsaydı, bacakları olmazdı belki ama her zamankinden daha hızlı koşardı, hatta kıtaları bir uçtan bir uca geçerdii. Bir nehir olsaydı, kimse olmazdı etrafında örneğin; yalnız kalırdı ama balıklar, yengeçler hatta denizkızları ona eşlik ederdi... Peki tekneler, insanlar çöpleriyle onun karnını doldururlarsa, o zaman ne yapardı? Gerçekle hayal gücünü bir araya getiren "Nehir Çocuk", Cécile Elma Roger'ın yazdığı hikâyesi ve Ève Gentilhomme'un eşsiz çizimleriyle gerçek, hayal ve umut arasında nefis bir köprü kuruyor. Koç Üniversitesi Yayınları'ndan çıkan "Nehir Çocuk" çevresel konular hakkında bilinçlenmeyi teşvik eden, okul öncesi çocuklara yönelik tatlı bir kitap.

Bekçi Amos Otobüsü Kaçırıyor

Hayvanat Bahçesi'nin düşünceli ve dakik bekçisi Amos McGee geri döndü! Amos, arkadaşları için bir gezinti düzenlemek istiyordu. O gece heyecandan uyuyamadı. Sabah uyandıındaysa kahvaltı masasında uyuyakaldı ve otobüsü kaçırdı. İşe vardığında çoktan geç kalmıştı bile. O gün gezintiye çıkmak için zaman kalacak mıydı? Neyse ki Amos'un arkadaşları hep yanında ve ona yardımcı olmak için ellerinden geleni yapmaya hazır! Sevilen yazar Philip C. Stead ile ödüllü illüstratör Erin E. Stead'in artık klasikleşen bol ödüllü

kitapları "Bekçi Amos'un Hastalandığı Gün"ün ardından yeni bir sıcacık hikâye daha karşınızda. YKY Doğan Kardeş serisinden çıkan kitabın çevirmeni Esin Uslu.

Oz Büyücüsü

Biri bir kalp istiyordu, biri bir beyin ve biri de cesaret... Oysa Teneke Adam, Korkuluk ve Aslan'dan farklı olarak Dorothy'nin tek bir isteği vardı: Köpeği Toto'yla birlikte evine dönmek! Modern dünya klasiklerinin unutulmazlarından L. Frank Baum'un klasikleşmiş eseri "Oz Büyücüsü", kapıldığı bir hortumla birlikte kendini bambaşka bir âlemde bulan ve evine geri dönebilmek için Zümrüt Şehri'ndeki kudretli Oz Büyücüsü'nü bulmak üzere yola koyulan Dorothy'nin ilginç arkadaşlar, cadılar, büyücüler ve sihirle çevrili muhteşem yolculuğunu anlatır. Defalarca tiyatroya ve sinemaya uyarlanmış, pek çok dile çevrilmiş olan "Oz Büyücüsü" şimdi de Yapı Kredi Yayınları Doğan Kardeş dizisi aracılığıyla ve Aslı Konaç çevirisiyle okurlarla buluşuyor. 12 yaş etiketiyle yayımlanan ve yalnızca çocuklara anlatılan bir hikâye olmanın ötesinde, popüler kültürün önemli mihenk taşlarından biri de olan bu roman, akıcı ve masalsı anlatısıyla zamana meydan okumaya devam ediyor.

Bacadan Düşen Sürpriz

Bay Mando usta bir ayakkabıcıydı. Ama bir sorunu vardı: Yardımlaşmayı hiç bilmezdi. Derken bir gün bacadan bir sürpriz düştü evine. Şurup, adı gibi tatlı mı tatlı ve ısrarcı mı ısrarcı bir kedi idi. Bay Mando'nun hayatı Şurup'la tahmin bile edemeyeceğiniz kadar değişecekti. "Kapıyı Çalan Sürpriz" ve "Şapkadan Çıkan Sürpriz" kitaplarından sonra "Bacadan Düşen Sürpriz"de de Dilşah Özding Kurt bize kedilerin nasıl kendilerini sevdirdiklerini eğlenceli bir dille anlatıyor. Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan "Bacadan Düşen Sürpriz"e yine Sezen Aksu Taşyürek'in sevimli resimleri eşlik ediyor.

YKY'NİN EN SEVİLENLERİ YENİDEN KARŞIMIZDA

Yapı Kredi Yayınları, son yıllarda yayımladığı çok sevilen çocuk kitaplarını karton kapak seçeneğiyle bu bahar yeniden satışa sunuyor. Onlardan biri de "Çocuk Olmaya Hakkım Var"... 1996 yılında çocuklara yönelik, "dünyayı hayal etmelerine ve sorgulamalarına yardım edecek kitaplar" yayımlamak üzere Rue du Monde Yayınevi'ni kuran Fransız yazar Alain Serres'in kaleme aldığı, Aurélia Fronty'nin olağanüstü çizimleriyle süslediği "Çocuk

Olmaya Hakkım Var", çocuk hakları meselesine yine çocukların gözünden ve dilinden yaklaşıyor. Çocuklar ve onların hakları, bu defa daha çocuksu, daha masum ve daha renkli bir şekilde dile getiriliyor. Öte yandan çocukların çok seyerek okuduğu kitapların yazarı Filiz Özdem ile her çalışmasıyla gönülleri fetheden Feridun Oral'ın kitapları da yeniden basımlarıyla okurlarla tekrar buluşmaya hazır.

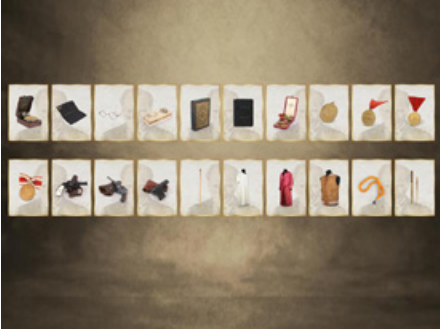

Élisabeth Brami'nin hayattaki zorluklar karşısında birazcık umudun bile yeterli olduğunu yalın üslubuyla anlattığı, Christophe Blain'in de aynı yalınlıkla resimlediği "İki Ağaç"; küçük bir çocuk ile bir köpek arasında kurulan müthiş bir dostluğun hikâyesini anlatan Oliver Tallec'in hem yazıp hem resimlediği "Hayalimdeki Hediye"; miniklerin aileleriyle konuşmaya çekindiklerinde hissettiklerine dair sıcacık, güven verici bir hikâye olan Pimm Van Hest ve Nynke Talsma ortak çalışması "Bir Karın Dolusu Sır" da yeni basımlarıyla miniklere göz kırıyor.

ATATÜRK'ÜN EŞYALARI

NFT KOLEKSİYONU

Yapı Kredi, Atatürk'ün kişisel eşyalarından oluşan koleksiyonun NFT versiyonlarını sergiliyor. play.decentraland.org adresinden ulaşılacak sergiye gezmek için dijital cüzdan oluşturmak gerekmiyor.

RASLANTISAL İFADELER

7 AĞUSTOS 2022'YE KADAR

Pera Müzesi Öğrenme Programları, "Ve Şimdi İyi Haberler" adlı sergiye paralel program kapsamında, farklı yaş gruplarına yönelik eğlenceli ve öğretici 30 dakikalık çevrimiçi atölyeler ve turlar düzenliyor.

29. İSTANBUL CAZ FESTİVALİ

25 HAZİRAN - 7 TEMMUZ 2022

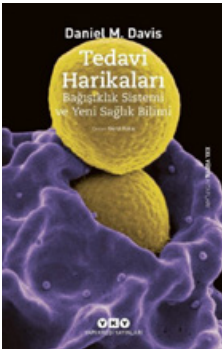
İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından düzenlenen festival maratonu, cazın önde gelen isimlerini ve güncel müziğin yıldızlarını İstanbul'un farklı mekânlarında dinleyicilerle buluşturacak.

TEDAVİ HARİKALARI

KİTAP

YKY'den çıkan kitapta İmmünolog Daniel Davis, bağışıklığın nasıl işlediği, nelerden etkilendiği ve modern tıbbın nasıl ilham verdiği konusunda çalışmalar yürüten bilim insanlarının sürükleyici hikâyelerini anlatıyor.

KORKMA GÜZEL RÜYALAR DA VAR

KİTAP

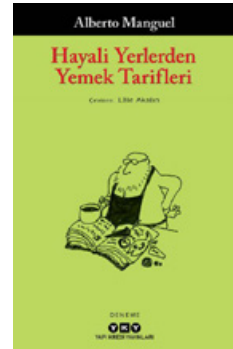
Mehmet Can Şaşmaz, büyüyen yalnızlıkları, süregiden yoksunlukları, bitmeyen sevgi arayışlarını, aranan onurlu yaşamları, eksilen adalet ve merhamet duygusunu derinden derine içimize işliyor.

HAYALİ YERLERDEN YEMEK TARİFLERİ

KİTAP

Alberto Manguel, daha önce "Hayali Yerler Sözlüğü"nde anlattığı düşsel ülkelere doğru yeni bir yolculuğa çıkıyor okurlarını: Bu kez birbirinden ilginç yemekler, tatlılar ve içecekleri tanıtmak için...

A MAGICAL PLACE.
UNFORGETTABLE MEMORIES.

BizdenHaberler

English Summaries

Dear Bizden Haberler readers,

We see supporting high-impact projects and undertakings that concern the future of humanity as being a corollary of our corporate values and of what we understand to be sustainability. Most recently we became a signatory to the CEO Water Mandate initiative, a collective effort of business world leaders to come up with sustainable solutions to the issue of water management. We are an active partner in the World Economic Forum, which develops and proposes solutions which address global issues that are consequential to our future and which are arrived at by consulting with all interested stakeholders. During the "Responding to the Great Resignation" panel discussion held as part of this year's WEF gathering, whose main theme was "History at a Turning Point: Government Policies and Business Strategies", I spoke to stakeholders about the Koç Group's people-centered transformation processes. As I emphasized during the event, all of those processes are powered by our deep-rooted corporate values and concentrate on acquiring new competencies that will carry us into the future.

One of the world's most crucial agenda items today is agricultural sustainability and making sure that we have access to safe food. Tat Gıda, a company set up by our group's founder, the late Vehbi Koç, and based on his notion of the export-based agricultural production model, works shoulder-to-shoulder with our country's farmers and contributes to the development of its agricultural industries while also leading those industries forward into the future through its investments in digital-supported farming.

We've included a discussion of Tat Gıda's journey and efforts to support our country's agriculture and farmers in this issue of our magazine.

Those who are in the know say that natural resources are being rapidly depleted and that we may be confronted by disastrous scenarios that shake civilization to its core in the not-to-distant future unless something is done. This is the point at which we see the concept of "bioeconomy" occupying increasingly more of the agenda. In this issue of our magazine, you'll find a discussion of the role that a biobased economy plays in issues having to do with the ethical use of renewable biological resources and ecosystems as well as some pioneering work that's already been done in this area.

Providing everyone with equal access to education is essential for the creation of a more sustainable, more prosperous, and more just world. "Suna's Daughters" a project started by Koç Holding boardmember İpek Kırar is an important and exciting initiative that should inspire hope for the future. I believe this to be a project with the potential to be a turning-point in the lives of girls all over our country who presently have no access to adequate educational resources. I also believe that it can even help change the roles assigned to men and women in society and overcome gender-based stereotypes. Till we meet again in our next issue...

With my love and respects,

Levent Çakıroğlu

"WE'RE READYING KOÇ GROUP FOR ITS UPCOMING CENTURY OF COMPETITION AND NEXT-GENERATION WORK LIFE THROUGH CULTURAL TRANSFORMATION PROGRAM"

Koç Holding CEO Levent Çakiroğlu was one of the speakers at the "Responding to the Great Resignation" panel, a top-ranking item on the agenda of this year's Davos Summit organized by the World Economic Forum. Responding to questions during the panel's discussions of how business models and next-generation policies relating to talent management were rapidly changing along with employees' expectations, Çakiroğlu said "As our Group approaches its centennial anniversary, we are readying it for the upcoming century's competition and next-generation work life through Koç Cultural Transformation Program which we launched along with digital transformation and which we are continuing with significant initiatives such as innovation, intrapreneurship, zero-based budgeting, agile management, human resource development, and carbon transition program."

Koç Holding CEO Levent Çakiroğlu attended the Davos Summit held by the World Economic Forum (WEF) between May 22 and May 26. The in-person event, the first such to take place since the onset of the Covid-19 pandemic, brought nearly 2,500 leaders from around the world together to discuss issues related to this year's gathering's main theme: "History at a Turning Point: Government Policies and Business Strategies."

Speaking during the panel, named "Responding to the Great Resignation", Çakiroğlu discussed Koç Holding's cultural-transformation journey. Responding to questions during the panel's discussions of how business models and next-generation policies relating to talent management were changing even more rapidly along with employees' expectations, Çakiroğlu said: "At Koç Group, we draw our strength from core values that focus on people and act with the goal of creating long-term value. Throughout the pandemic we've been supporting our colleagues through work practices that improve the employee

experience. We saw that our colleagues likewise responded positively to the bold steps we were taking during these tough times. Researches show that the new generation wants to have a say in decision-making processes and to have a positive impact on the society in which they live. At a time when expectations are differentiating from each other,

workplace environments are changing, and working hours are becoming even more flexible, our adoption of agile work model boosts the competencies of our colleagues. We have been offering a customized hybrid work experience and opportunities to work from 35 co-working offices. Our goal is to increase that number to 100. In addition, we also

ENGLISH SUMMARIES

launched a new transparency-based performance management system so as to be sure that this agile approach to work would function properly. As our Group approaches its centennial anniversary, we are readying it for the upcoming century's competition and next-generation work life through Koç Cultural Transformation Program which we launched along with digital transformation and which we are continuing with significant initiatives such as innovation, intrapreneurship, zero-based budgeting, agile management, human resource development, and carbon transition program."

"Through the responsibilities and commitments that we have assumed, we will be contributing to the platform's goal of creating a more equitable and inclusive future of work"

Levent Çakıroğlu revealed that Koç Holding had also been invited to join the "Good Work Alliance" initiative launched by the World Economic Forum to design the future of business life in a changing world. Noting the importance of having opportunities to share the best HR practices at the global level, he said the World Economic Forum's "Good Work Alliance" to be a valuable undertaking and added: "Through the responsibilities and

commitments that we have assumed, we will be contributing to the platform's goal of creating a more equitable and inclusive future of work for everyone under the headings of designing a hybrid work model, fostering employability and learning culture that will enhance competencies, and promoting holistic health in work and private life. We are proud to be representing our country in a worldwide initiative in which 21 global companies are taking part."

The commitments of Koç Holding:

1. Designing a hybrid work model: Koç Holding has designed a customized hybrid work model based on the experiences of employees with many different needs and expectations. Supported by the Koç Office Free app, which provides access to a digital reservation system, this model provides 35 co-working spaces for employees. Koç Holding plans to open 100 co-working spaces that include offices in other countries.

2. Fostering employability and learning culture that will enhance competencies: As the creator of Turkey's biggest agile ecosystem, Koç Group is accelerating its cultural transformation. Focusing on a learning culture whose aim is to nurture

talented people who are capable of adapting quickly to the dynamics of a changing world, Koç Holding has launched Koç AgileAcademy to develop agile leadership competencies. The academy's goal is to provide Koç Group employees with 3 million hours of training opportunities through its leadership, digital, and agile transformation programs by the end of 2022.

3. Promoting holistic health in

work and private life: Koç Group employees are supported by practices that focus on their health both at work and in their private lives. In Koç Group companies, healthy living involves much more than just physical wellbeing and embraces the dimensions of social, emotional, and intellectual health as well. Through holistically-designed projects, Koç Group employees are provided with a wide range of benefits in many different areas from psychological counselling to medical care and from healthy-lifestyle activities to financial support. Since the beginning of 2022, Koç employees have also had access to a free preventive-healthcare program in which they benefit from comprehensive health assessments provided by Koç Sağlık Yanımnda physicians.

JOINT OTOKOÇ OTOMOTİV AND KOÇDİGİTAL INVESTMENT IN FUTURE AUTOMOTIVE TECHNOLOGİES OF THE FUTURE

KoçDigital and Otokoç Otomotiv have joined forces in a major project that heralds the future of a world of connected cars. Under this collaboration, KoçDigital is developing connected-car applications compatible with its "Platform360" Internet of Things (IoT) platform management system for an Otokoç Otomotiv connected-car and vehicle-sharing" project called "Connected Car". The goal of this project is to make it possible for the more than 45 thousand vehicles belonging to Otokoç Otomotiv and its business partners to be centrally managed over the course of the next five years.

AI-speaking vehicles

With its fast, compatible, and scalable software and hardware infrastructure, Connected Car lets vehicles "talk" with the central system through all the communication protocols (Edge, 4.5G, IP, Bluetooth, etc) currently in use today. Connected Car is able to transfer onboard-generated vehicle data about everything from mechanical systems to users' driving habits in real time to the appropriate modules of the central system. At the same time, a suite of mobile and web applications lets drivers, company officers, and fleet owners manage this data also in real time. The interfaces of these applications are designed to keep users informed in real time about the needs of drivers and of the fleet while also allowing

users to monitor thousands of vehicles or just one without having to switch from one app to another.

Connected Car provides companies with high added value in many areas such as employee safety and vehicle safety and operational efficiency. It uses AI algorithms to analyze vehicle and driver behavior for use as feedback in making improvements. As the project moves forward, it will be enriched with a variety of innovative vehicle-tracking capabilities and features that will give Otokoç Otomotiv customers and business partners access to hundreds of new technologies such as automatic accident detection and notifications to healthcare facilities, accident scene reconstruction, automatic fault reporting, and automatic service & maintenance appointments.

CREATIVE-SOLUTION SUSTAINABILITY AWARDS FROM BEKO

"Hack the Normal: Sustainability" hackathon organized by Beko in London explores creative solutions for dealing with climate change and sustainability issues. Open to entrepreneurs and innovative thinkers from across Europe, Beko's "Hack the Normal: Sustainability" hackathon attracted more than five hundred participants from 70 countries. In the course of the three-day event, participants presented projects offering solutions to some of today's most pressing environmental challenges. At the event's conclusion, Beko handed out

awards to the most successful teams in three categories: Circular Economy, Climate Change, and Water Management. In the Circular Economy challenge, the winning team was Salubata, whose project provides a solution to the global issue of plastic waste by converting discarded PET containers into desirable, practical footwear. The winner in the Climate Change challenge was Team 52, whose project focused on the wasted energy and carbon emissions caused by household appliances left on standby. The top team in

the Water Management challenge was the Koalas, who developed an innovative new washing machine technology that uses ozone and cold water to clean garments more efficiently than ever before. Joining forces with Startup Wise Guys, one of Europe's biggest startup accelerators, Beko will be supporting these three teams and also the winners of the Beko Special Award in the further development and commercialization of their projects. Challenge and award winners also shared in the hackathon's EUR 50,000 pool."

TL 240 MILLION IN TÜPRAŞ INVESTMENTS

Tüpraş has announced its 2022 first-quarter financial results. Operating at 85% of capacity during the first three months of the year, the company generated a turnover of TL 76.5 billion on 6 million tons produced and 6.5 million tons sold. Continuing with its various modernization, energy-efficiency, and transformation projects, Tüpraş reported 2022 Q1 investment outlays amounting to TL 240 million, 45% of which were sustainability-related.

Tüpraş 2022 Q1 net profit TL 896 million

During the first two months of the quarter, product margins were close to five-year averages but sharp rises in natural gas prices had the effect of hampering refinery operating profitability. Upward mobility in product margins and the rise in Brent crude prices in March increased the

value of existing stocks with the result that Tüpraş posted a first-quarter net profit of TL 896 million. Disciplined and effective financing policies and ongoing improvements in operating profitability maintained balance-sheet health while the company's 2022 Q1 financial-performance ratios remained as solid as they were at end-2021.

Speeding up the move towards zero-carbon power generation

Tüpraş has initiated procedures preliminary to taking over control of shares in electrical power-generator Entek Elektrik held by Aygaz and Koç Holding in line with the Strategic Transformation Plan that Tüpraş launched last November under the Koç Holding-led Carbon Transformation project. One of the Tüpraş's strategic priorities is the production of green hydrogen, which is going to require a substantial amount of zero-carbon electricity, and the company's goal is to have a zero-carbon electricity-generation capacity of about 1 GW by the end of 2030. The aim of the share takeover is to accelerate progress in the direction of zero-carbon power generation by taking advantage of the fit between Entek's existing installed renewable electricity capacity and growth plans on the one hand and Tüpraş's strategic objectives on the other.

YAPI KREDİ RECEIVES USD 810 MILLION SUSTAINABILITY-LINKED SYNDICATED LOAN

Yapı Kredi has secured a USD 819 million syndicated loan from a consortium of 37 banks in 19 countries. The loan, whose repayment terms are linked to Yapı Kredi's sustainability performance, is to be used to finance foreign trade. In a USD 810 million deal taking place in the first half of the current year, Yapı Kredi's performance in reducing Scope 1 and Scope 2 greenhouse gas emissions was added to the ESG risk-management rating and renewable-sourced electricity procurement criteria included in the bank's 2021 sustainability-linked syndicated loan.

Noting that the syndicated loan is more than an expression of international confidence in the Turkish economy and Yapı Kredi and also an indication of belief in the strength of the bank's commitment to addressing sustainability issues, Yapı Kredi CEO Gökhan Erün said "Our goal is to create value for all of our stakeholders by focusing on the long-term consequences of our operations. When developing corporate policies and strategies for dealing with sustainability, we consider environmental, social, and corporate governance issues holistically. In our capacity as a

financial institution, we provide financial solutions addressing sustainable development problems through such products as green bonds, sustainability-linked loans, and renewable-energy and energy-efficiency loans."

“I HAVE LAID OUT MY OWN JOURNEY ON THE VALUES MY MOTHER ENTRUSTED TO ME”

Treading the trail blazed by her late mother Suna Kiraç, a heartfelt “educational volunteer” who had the courage to transform ideals into realities, Koç Holding Board Member İpek Kiraç launched her Suna’s Daughters project two years ago. “Giving girls access to good-quality education does more than make them and their families better off. It also has benefits when dealing with such critical issues as including women in the workforce, economic growth, gender equality, climate resilience, public health, and social stability” says İpek Kiraç, who goes on to add emphatically that the problem isn’t just enrolling girls in school.

About two years ago Koç Holding Board Member İpek Kiraç embarked upon a journey to provide educational resources to disadvantaged children through the Suna’s Daughters project that she named after her mother. In pursuit of ideals that Suna Kiraç’s embraced throughout her life and which she passed on to new generations, İpek Kiraç’s project is in the forefront of meaningful efforts on behalf of child education ranging from creating supportive and safe learning environments on the one hand to developing educational models that are mindful of the unique needs of girls on the other. We listened to İpek Kiraç as she told us the story of Suna’s Daughters and its inspiration by the power of solidarity and collective action.

For the Suna’s Daughters project, you travel to disadvantaged places just like your mother used to do and reach out to girls who suffer from unequal educational opportunities. How did you come to decide to do something more comprehensive for girls?

My mother was a highly successful businesswoman but she was also heartfully committed to education and, in my opinion, a true educator who in her own time engaged in a struggle to change the destiny of our country’s educational system for the sake of children and young people. Think about

it: In every word she spoke, in everything she did you see the imprint of something having to do with education. “Education is such a big and complex problem that it cannot be left to the state alone. And for that reason our support is needed too” she once said and I think that sums up her view of the matter. It’s for this very reason that I’ve been long thinking about “education” for quite some time, and how we could pick up and carry on from where my mother left off. The roots of gender inequality run quite deep and are quite multidimensional. That’s why I believe we need to address this issue with a holistic approach and from quite a few different angles. We regard every gain that’s ever been made in enrolling girls in school as being very important. But now we’re

saying that the time has come to put those gains to work: Let’s all together focus now on deeper structural issues. The problem is no longer just a matter of getting girls into school: We need to create an environment in which they are safe and able to sense and realize their full potential. Giving girls access to good-quality education does more than make them and their families better off, it also has benefits when dealing with such critical issues as including women in the workforce, economic growth, gender equality, climate resilience, public health, and social stability. We need to create an ecosystem which, in a manner of speaking, keeps them from “slipping through the sieve” in one way or another at some stage of their life.

ENGLISH SUMMARIES

If we can make the mesh of that sieve fine enough so that not even the most disadvantaged girls slip through it, then that will be to the benefit of all children—including boys—and that ultimately was our objective when we set out.

Well then what sort of project is Suna's Daughters? What kind of ecosystem are you talking about?

Suna's Daughters is a journey. It's not something we conceive of in the classic sense of "project" or "campaign". Our aim is to make it possible for all NGOs, data-collectors, and decision-makers active in this field to think and work together around the same goal. Our aim is to create an ecosystem which ensures that girls are in good emotional and physical condition, that they can go on learning without interruption for as long as they live, that they can devote time to having fun and relaxing, that they can live free of oppression, and that they can make their own decisions themselves in a future in which they are supported in their efforts to turn their dreams into realities and to participate on an equal footing in life.

Children living in villages are confronted by internet-infrastructure/computer-resource issues that make distance learning problematic. This has been especially true during the pandemic. As someone who willingly travels around such parts of the country, what do you

see as the biggest obstacle in girls' way today?

The pandemic has worsened inequality in everything. Gender inequality as well as deepening impoverishment and inequality in general are critical issues everywhere. And as if that were not enough, we've got wars of the sort that shouldn't be happening at all in the 21st century going on all around us. In short, even if it's not "pandemic", poverty is still one of the most urgent and pressing problems we need to deal with. A field research that we've conducted with the Education Reform Initiative shows that the abilities of children in general—but those of girls in particular—are thwarted by obstacles in three main areas: gender inequality, poverty, and structural violence. For many children, not being able to go to school during the pandemic denied them access not only to learning but also to settings that were safe and supportive. It meant not being able to play and not socializing with schoolmates; for those who must travel some distance to and from school, it meant not having a regular daytime meal. This showed us that we need to rethink the concepts we refer to as "school and "education" for all children. Technology is capable of solving all sorts of problems but none of them are education's basic problem, which is that, in the general sense, families are crippled by poverty and by the meagerness of supportive institutional resources. These problems are becoming especially serious in big cities and we've reached the point unfortunately that families are saying to their daughters "Either you remain at home and help us, or else get married and move out, or else attend an open highschool program." Education ultimately should be a means of empowerment. It should be a source of guidance. It should equip learners with basic knowledge. It should also support social,

emotional, and physical development—and even do so holistically by addressing such needs as nutrition and preventive healthcare. It took a pandemic to teach us the importance of these things. It's time to redefine "education" and make it something more than purely academic learning: It should center instead on children's developmental needs. Our need is to empower children. Our problem is to provide them with safe spaces. Our goal is to achieve this not by ourselves but through models designed and agreed upon in partnership with the dozens of NGOs with which we share this journey.

Your mother once said "My ideals will live longer than I ever will." What would you say to her today if you could? What was the most important advice she gave you?

The course that I have set for myself follows a path laid out by the values my mother entrusted to me. I will always acknowledge the value—the preciousness—of enjoying freedoms of choice that she did not have. God willing, the things in which I believe, which I defend, and for which I struggle will continue to make her proud.

“SCIENTIFIC DIGITAL AGRICULTURE IS CRITICAL TO SUSTAINABILITY AND THE WORLD’S FUTURE”

With products among the indispensable offerings of our tables for more than half a century, investments in digital technology, smart-farming projects that focus on sustainability, and efforts to contribute to the wellbeing and empowerment of farmers make Tat Gıda a leader of its industry. Noting that the company constantly keeps its products and business processes up to date by anticipating the requirements of the times and their changing needs and expectations, Tat Gıda General Manager Evren Albaş says “Since the very first day, we’ve been investing in the digitalization of agriculture and that’s going to remain one of our strategic priorities for the foreseeable future as well.”

Agricultural sustainability, access to safe food, price stability, and inflation are commonly-shared problems around the world even in developed countries. In the context of such overwhelming uncertainties, how do you structure business processes so as to achieve both sustainability and profitability?

Contending with the pandemic of the last few years as well as with the steadily mounting effects of the climate crisis, we too are going through an important process of renewal as we prepare ourselves for the future in line with the changing needs both of consumers and of society at large. The most critical issues are to protect and strengthen domestic production and to consider every move we make from the standpoint of its sustainability. Those are the issues to which we ourselves devote the utmost attention. As a company, one of our most vital concerns is digital transformation in all of our processes. Over the last two years we’ve been investing in production capabilities and capacities across different product groups in line with changing consumer needs and wishes. In line with consumers’ search for speed and convenience, we’ve been expanding our

existing offerings in the convenience foods category, which has been growing significantly in recent years, with additions and changes to make them compatible with new consumption habits. We are also deploying some of our existing products in response to the trend towards plant-based nutrition that’s emerged along with consumers’ desire to eat better and healthier foods. We’ve been undertaking investments to support capacity increases in both our tomato-based products and in our functionally-beneficial pickles categories. The important role that farming plays in our ability to keep tables supplied with all of these products is without

question. When we look at resource-use and carbon-emissions figures, we see that 70% of the water that the world uses is devoted to crop production while 23.7% of its carbon emissions are generated by agriculture-related operations. Investing in sustainable farming is important both in order to deal with the climate crisis issue that is of such concern to us all and to achieve carbon neutrality in agriculture while also reducing the amounts of fertilizer, water, and chemicals that are being used. This is the point at which we here at Tat Gıda think that the scientific digital agriculture on which we’re focusing is such a critically important issue.

ENGLISH SUMMARIES

Tat Gıda's domestic and international success has been pretty consistent over the years. What do you think that success is owed to?

Tat is a deep-rooted brand that's 55 years old. Introducing our customers to "firsts" and keeping their tables supplied with the safest, the most natural, and the highest-quality products have been the most important values informing our efforts since the very outset. We're also a learning,

You're currently exporting to forty countries. When venturing into other countries' markets, what criteria do you take into consideration? When entering such markets, to what degree do you quantify potential customers' expectations and needs and include them in your planning?

Exports have been an important element of Tat Gıda's sustainable and profitable growth objectives since the day the company was founded. Tat Gıda today exports its goods to forty countries around the world from America to Japan. The marketing investments that we undertake in the export markets on which we focus increase our branded-product sales in those markets. In 2021 our export sales revenues were up by 27% on a USD basis: that's a significant one-year increase. In the first three

months of the current year we saw our export turnover more than double on a quarter-on-quarter basis. In 2021 as a whole, exports made up a 31% share of our total sales; in first-quarter 2022, that was up to 46%. We're looking to increase that percentage even more in the period ahead.

In addition to the countries to which we're already exporting, we're also making determined efforts to enter new markets as well in 2022. This is a process that involves examining such things as worldwide import/export trade figures, Turkey's own foreign trade, inter-country tax and trade regulations, national market dimensions in each product category, per capita consumption of each product, distribution channels, and competitors. The details of such issues are explored through field research

that lets us identify consumer preferences and consumption occasions. Based on our findings we determine the products we're going to supply to a particular market and then gear up to start doing so. We intend to pursue branded-product sales growth in our foreign markets in the period ahead.

dynamic company. Anticipating the requirements of the times and their changing needs and expectations, we constantly keep our products and business processes up to date. I think that this approach is an important contributor to our successes both in our home market and abroad.

These days it seems that time is our most important asset and that's why the convenience-foods industry is very much on the rise. What can you tell us about Tat's efforts in this direction? Are there any new products of this sort that you've introduced for consumers?

Recognizing that consumers are increasingly more on the lookout for fast, practical, nourishing, and healthy food solutions, we launched our "Tat Ready to Eat Plate" line not very long ago. Prepared with Tat's usual meticulousness and offering traditional dishes and home-cooked taste, these products come in what we call a "bowl" format—the first of its kind in Turkey—and are suitable for eating hot or cold. The unique specialties of traditional Turkish cuisine and the innovative packaging solution of products supplied in containers suitable for heating/consumption are yet another example of Tat's commitment to quality

ENGLISH SUMMARIES

and taste that everyone knows and trusts. With our “Tat Ready to Eat Plate” line we’ve taken our leadership in the convenience-food category to a whole new place.

“Economic circularity” is a subject that the world is giving a lot of attention to these days. What sort of contribution is Tat looking to make to the circular economy on the matter of transforming waste into value-adding products? Would you share with us any projects dealing with this subject that you’ve started or planned?

As our industry’s pioneering and leading firm, we continue our efforts to produce goods that are mindful of the environment, of nature, and of stakeholders. In all of our processes from supply chain to distribution as Tat Gıda, we give importance to managing waste and to reducing energy use and greenhouse gas emissions through efforts that also take into account the suggestions and contributions of Tat Gıda personnel at every level. Our policy is to prevent waste from being generated wherever and whenever it may occur in any of our operations and to immediately deal with any that does occur. We also engage in efforts to effectively reduce net waste creation through recycling. We worked with licensed firms in

order to ensure that any disposable production-related operational waste is properly dealt with either through recovery or as a source of energy. We also take measures to conserve energy and reduce greenhouse gas emissions. In the conduct of our operations we seek to use resources efficiently and in more eco-friendly ways. In the matter of packaging we focus on materials that can be recycled. To continuously improve our environmental performance we’ve set up a Zero Waste Management System by means of which we make our own contribution to the circular economy. We’re also working on longer-term bioenergy-generation projects that will be making use of our own waste and that of others. We are voluntarily taking part in the World Resource Institute’s “10x20x30” initiative. Our goal is to

contribute to the circular economy by making efforts to transform waste into value-adding products part of our overall focus.

How did Tat Gıda do in the first quarter of 2022? Based on the company’s financial performance, what are your projections for end-2022 and for 2023 as a whole?

Our domestic and international sales and new investments made 2021 a rather successful year for Tat Gıda. Looking at this year’s first-quarter results we can even say that our successful growth is increasing exponentially. The TL 536 million in turnover that we booked in the first three months of the current year is 2.5 times that of first-quarter 2021. As I mentioned a moment ago, we’ve increased the percentage of our

strategically-important foreign-market turnover to 46% of our total sales.

Our goals in the period ahead are to increase the revenues generated by Tat Gıda’s export sales while continuing to boost Turkey’s standing as a market leader and to pursue profitable and sustainable growth by developing and offering wholesome, nature-friendly projects in line with consumers’ expectations.

THE BULWARK OUR FUTURE: THE BIOECONOMY

Climate change, natural resource depletion, and rapid population growth... The convergence of these three processes further increases the importance of new and alternative resources. For this reason, there is increasing interest—especially in developed countries—in the alternative products that are emerging through the efforts of innovative investors and entrepreneurs. It seems likely that products based on biological sources—gathered together under the heading of “biobased” are gradually going to account for a larger share of total consumption.

Notwithstanding assertions that the existing economic system has created hitherto unmatched levels of production and prosperity, it has also brought with it levels of social inequality and degradation of the natural world capable of threatening both economic and social stability. The possibility of the complete depletion of some already limited natural resources in the not too distant future is now being discussed. There's been increasingly more talk about the possibility of civilization collapsing “if this goes on”. In fact there are many answers to these questions and one of them is the bioeconomy—a biobased economy—and that's because climate change and the food crisis require a shift towards the optimal use of renewable biological resources. In essence, the bioeconomy offers the possibility of economic sustainability based on clean energy and natural products.

The cornerstone of the bioeconomy is biobased products produced from renewable biological resources. Biobased products range across a broad spectrum from alternative textiles and dyes on the one hand to the use of microorganisms instead of chemical fertilizers on the other. The bioeconomy also holds out the promise of even more original solutions such as biobased raw materials for use in beauty care products, biobased meat and protein alternatives, and goods made from recycled human waste. In the

bioeconomy, mountains of organic waste are transformed into energy and useful goods. Of course another consideration that encourages manufacturers and investors to switch to the bioeconomy and make biobased goods is consumer-group awareness. The more people learn about the destructive impact of traditional production systems, the more attention they give to the goods they buy being made from renewable materials and produced ethically.

Biodiversity for change

In the World Economic Forum's January 2020 “The Future of Nature and Business” report, it is especially emphasized that any transition to a biobased economy is going to require deep transformations of socioeconomic systems. While these changes and the bioeconomy itself require both traditional knowledge and advanced technology and innovation, they ultimately depend on biodiversity. Biodiversity is what determines the capacity of biological systems to adapt to and thrive in the midst of changing environments. For this reason, ensuring the flexibility and sustainability of biological resources is crucially important. This in turn can be achieved not only by protecting nature but also by encouraging investment in biodiversity through market-driven forces.

In an article “Why The World Needs A “Circular Bioeconomy”” commenting

on the January 2020 WEF report, Forbes magazine emphasized that a circular bioeconomy demands a brand-new vision. According to the article's authors, the changeover to a biobased economy however is also an opportunity to modernize and make industries more circular: “Renewable biological resources like forest resources, are, if managed sustainably, circular by nature and often easier to remanufacture... Several important sectors like chemicals, textiles, plastics or construction now need new conceptual business models and innovations to become more circular and lower carbon industries. The circular bioeconomy can be a catalyst.” The shift to a biobased economy and to biobased products undoubtedly needs to be speeded up. It seems however that what really matters—as is always the case—is that industry recognizes and embraces this.